

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
V OBCÍCH NA HORAŽĎOVICKU

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku

na období 2023-2025

Květen 2022

Centrum
pro komunitní práci
západní Čechy

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Aktualizace komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku“, který je podpořen finančními prostředky z ESF a ze státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_106/0015152.

Obsah

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Horažďovicku	4
1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu	4
1.2 Organizace komunitního plánování na Horažďovicku.....	5
1.3 Průběh projektu realizace komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku	6
2. Analytická část.....	9
2.1 Charakteristika SO ORP Horažďovice	9
2.2 Obyvatelstvo.....	9
2.3 Bydlení.....	10
2.4 Nezaměstnanost.....	11
2.5 Zadluženost	11
2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením	12
2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi	13
2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	13
2.9 Sociálně vyloučené lokality.....	13
2.10 Sociální služby v území	14
3. Průzkumy realizované v ORP Horažďovice	15
3.1 Průzkum potřeb pečujících osob v regionu	15
3.2 Průzkum potřeb osob s duševním onemocněním.....	16
3.3 Průzkum potřeb osob žijících na „špatné adrese“	18
4. SWOT analýza a vize	21
4.1 SWOT analýza stávajícího systému sociálních a návazných služeb na Horažďovicku	21
4.2 Vize sociální oblasti na Horažďovicku.....	23
5. Strategická část.....	24
5.1 Priority rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Horažďovicku	24
5.2 Přehled všech opatření a aktivit	24
5.3 Popis jednotlivých opatření a aktivit	26
5.4 Další zjištěné problémy regionu	40
5.5 Podněty k rozvoji služeb pro řešení na krajské úrovni	41
6. Naplňování plánu a jeho kontrola	43

1. Úvodní informace o komunitním plánování sociálních služeb na Horažďovicku

1.1 Cíl komunitního plánování a smysl komunitního plánu

Město Horažďovice zahájilo proces komunitního plánování v letech 2006–2007, výstupem byl Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících služeb na podporu sociální integrace pro území správního obvodu obce Horažďovice a Mikroregionu Prácheňsko na období 2008–2012. K aktualizaci procesu již následně nedošlo.

Vzhledem ke změnám v potřebách v sociální oblasti a v podmínkách poskytování sociálních služeb obce a město ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Horažďovice přistoupily ke komunitnímu plánování sociálních služeb v roce 2020 prostřednictvím projektu, jehož cílem bylo zpracovat pro region nový strategický dokument, podle kterého bude moci realizovat svoji sociální politiku na další období a díky kterému bude mít také podklad pro přenesení potřeb a priorit v sociální oblasti do krajského plánu rozvoje služeb.

Sociální služby představují pomoc a podporu pro občany v nepříznivých situacích, kteří si z různých důvodů nemohou pomoci sami. Aby tyto služby občanům efektivně pomáhaly, je třeba, aby jejich zaměření a činnosti odpovídaly aktuálním potřebám sociálně znevýhodněných občanů. Sociální služby zároveň fungují v prostředí, ve kterém jsou finanční zdroje pro jejich činnosti omezené, a jejich podpora je dána zaměřením a prioritami státu, kraje a obcí v rámci sociálních politik. Pro rozvoj efektivního systému sociálních (a souvisejících) služeb je třeba zjistit aktuální potřeby poskytování těchto služeb a v závislosti na aktuálních zdrojích a místních podmínkách naplánovat aktivity vedoucí k optimálnímu rozvoji sociálních služeb, za spolupráce všech subjektů, kterých se problematika sociálních služeb týká. Toto byl hlavní cíl komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku.

Základním cílem projektu tedy bylo zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních a navazujících služeb podporujících sociální začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na územní SO ORP Horažďovice.

Dílní cíle vedoucí k naplnění hlavního cíle byly následující:

- obnovit místní partnerství subjektů působících v sociální oblasti na území SO ORP Horažďovice a podpořit tak rozvoj spolupráce v oblasti začleňování ohrožených osob,
- nastavit optimální rozvoj sociálních služeb na území ORP pro další období prostřednictvím aktualizace procesu komunitního plánování sociálních služeb (vč. provedení evaluace tohoto procesu) a prostřednictvím aktualizovaného komunitního plánu,
- šířit informace o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb prostřednictvím katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb, informačních materiálů a rozšířené sekce o sociálních službách a komunitním plánování na webové stránce města Horažďovice.

Hlavními výstupy plánování sociálních služeb jsou:

- Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku na období 2023–2025,
- Katalog sociálních a souvisejících služeb a institucí na Horažďovicku,
- webová sekce k sociálním a souvisejícím službám na Horažďovicku.

Předložený dokument Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku na období 2023-2025 představuje živý a otevřený dokument, který bude procházet pravidelným vyhodnocováním a bude reagovat na potřeby obyvatel regionu, vstřebávat aktuální změny, nové informace, příležitosti a priority. Představuje strategii rozvoje sociálních služeb pro tento region, dle které je žádoucí realizovat sociální politiku v regionu. Je také podkladem pro zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji.

1.2 Organizace komunitního plánování na Horažďovicku

Projekt komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku probíhal od 1. 6. 2020 do 30. 5. 2022 a od svého začátku byl poznamenán epidemiologickou situací související s virem covid-19 a na tuto situaci reagujícími vládními opatřeními s opakovaně vyhlášeným nouzovým stavem. I přes to se podařilo zrealizovat potřebné fáze komunitního plánování sociálních služeb (KPSS), a to s následující organizační strukturou:

Pracovní skupiny KPSS

Pracovní skupiny jsou základním prvkem organizační struktury komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku. Hlavním principem komunitního plánování je zapojování všech účastníků systému sociálních služeb do procesu plánování. Tento princip je uplatňován zejména účastí uživatelů, poskytovatelů a zástupců zadavatele služeb (představitelů měst a obcí) v pracovních skupinách. Byly vytvořeny dvě pracovní skupiny:

- Senioři a osoby se zdravotním postižením
- Děti, mládež a rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením

Pracovní skupiny byly nejvíce poznamenány covidovou situací. Jejich osobní setkávání, které je v KPSS nejpřínosnější, zejména v prvním roce realizace projektu často nebylo možné. Některá setkání se proto uskutečnila v online formě a spíše ve druhé polovině projektu. Pracovní skupiny projednávaly nedostatky v sociální oblasti zjištěné při mapování aktuální sociální situace v regionu, příp. nově zjištěné a navrhovaly možnosti řešení a konkrétní aktivity vedoucí k rozvoji sociálních (a souvisejících) služeb na Horažďovicku. Kromě společných setkání (kulatých stolů) probíhala i užší setkání ke konkrétním tématům. Na setkáních také byly prezentováni poskytovatelé sociálních služeb, působící v regionu. Výstupy z pracovních setkání jsou podkladem pro strategickou část komunitního plánu. Konkrétně proběhla následující setkání:

- společná setkání pracovních skupin (Kulaté stoly) a jednání pracovních skupin „senioři a osoby se zdravotním postižením“ a „děti, mládež, rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením“ – 4. 5. 2021 (on-line), 24. 6. 2021 (2x), 1. 11. 2021 (2x), 6. 1. 2022, 24. 2. 2022, 24. 3. 2022 (on-line), 28. 4. 2022,
- setkání k sociálnímu bydlení – 5. 10. 2021,
- setkání zástupců škol a poskytovatelů sociálních služeb – 6. 10. 2021,
- setkání ke službě „Senior taxi“ – 3. 5. 2022,
- setkání k (terénním a pobytovým) odlehčovacím službám – 4. 5. 2022.

Řídící skupina

Úkolem řídící skupiny pro realizaci komunitního plánování sociálních služeb bylo zejména:

- připomínkování výstupů z jednání pracovních skupin,
- projednání a schválení výstupů z popisu aktuální sociální situace (analytická fáze),
- projednání a schválení SWOT a vize KPSS,
- projednání a schválení komunitního plánu.

Setkání řídicí skupiny se uskutečnila 16. 9. 2020, 16. 9. 2021, 13. 1. 2022, 11. 3. 2022 (on-line) a 3. 5. 2022.

Řídicí skupina schvalovala základní listinu komunitního plánování sociálních služeb, projednávala harmonogram jednotlivých aktivit, zpracovanou SWOT analýzu a vizi KPSS, zaměření průzkumů potřeb občanů/uživatelů služeb a průběžné výstupy z pracovních skupin. Na konci projektu proběhlo jednání k vypořádání připomínek k návrhu plánu získaných v rámci veřejného připomínkování.

Zapojení uživatelů sociálních služeb a veřejnosti

Zástupci uživatelů služeb a zájemci o problematiku z řad široké veřejnosti byli zváni a účastnili se setkání pracovních skupin a veřejného setkání. Dále proběhly následující aktivity, v rámci kterých byly zjišťovány potřeby účastníků služeb a veřejnosti:

- anketa pro veřejnost „Jak se Vám žije na Horažďovicku?“,
- průzkum potřeb pečujících osob,
- průzkum potřeb osob s duševním onemocněním,
- průzkum potřeb osob žijících na „špatných adresách“.

Zapojení zadavatelů sociálních služeb

Zástupci obcí se účastnili setkání pracovních skupin a jednání řídicí skupiny. O sociální problematice a komunitním plánování sociálních služeb byli informováni zejména v rámci individuálních jednání při mapování sociální situace v regionu a při projednávání rozvoje některých sociálních služeb v regionu.

1.3 Průběh projektu realizace komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku

Do projektu na realizaci komunitního plánování sociálních služeb (KPSS) na Horažďovicku se zapojilo všech 20 obcí SO ORP. Realizace projektu byla také od samotného začátku poznamenána epidemiologickou situací související s covid-19 a na tuto situaci reagujícími vládními opatřeními s opakovaně vyhlášeným nouzovým stavem. Během prvního roku realizace projektu často nebylo možné osobní setkávání účastníků KPSS, některé naplánované aktivity musely být zrušeny (1. Veřejné setkání) či přeloženy na pozdější dobu, některá setkání se uskutečnila v online formě. I přes tyto komplikace se podařilo zrealizovat potřebné fáze KPSS.

V první fázi KPSS byla zahájena činnost řídicí skupiny a shromažďována data o aktuální sociální situaci v regionu. Mapování aktuální situace bylo dovršeno zpracováním dokumentů popisujících základní socio-demografická data týkající se regionu, poskytované sociální služby v území a zdroje systému sociálních služeb. V návaznosti na úvodní mapování byla zpracována SWOT analýza stávající situace v oblasti sociálních služeb.

Ve druhé fázi KPSS byla zahájena činnost pracovních skupin. Před projednáváním zjištěných nedostatků v sociální oblasti z první fáze procesu byla vypracována vize podoby sociálních a souvisejících služeb, která představuje ideální podobu sociálních a souvisejících služeb v budoucnu.

V průběhu projednávání nedostatků v pracovních skupinách a řídicí skupině bylo navrženo a schváleno zaměření průzkumů potřeb občanů/uživatelů služeb, a došlo k jejich realizaci (průzkum potřeb pečujících osob, průzkum potřeb osob s duševním onemocněním, průzkum potřeb osob žijících na „špatných adresách“).

Průběžné výstupy z plánování (vstupní dokumenty popisující sociální situaci, SWOT analýzy a vize) byly předloženy k projednání Radě města Horažďovice.

Z výstupů z pracovních skupin byl následně zpracován návrh Komunitního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku na období 2023–2025, který byl projednán a schválen řídicí skupinou, prošel veřejným připomínkováním a konečná verze plánu byla následně předložena k projednání Radě a Zastupitelstvu města Horažďovice.

Nedílnou součástí plánování sociálních služeb byla informační kampaň, která probíhala po celou dobu plánování. V rámci kampaně byly distribuovány pozvánky na pořádané akce a setkání a byly šířeny informace o sociálních službách a komunitním plánování sociálních služeb – osobně v rámci individuálních či skupinových setkání a jednání, prostřednictvím ankety pro širokou veřejnost v úvodu realizace plánování, dále prostřednictvím článků v obecních zpravodajích vydávaných některými obcemi a městy a prostřednictvím webových stránek města Horažďovice i některých obcí v ORP. Informační kampaň o sociální problematice nadále podpoří také katalog poskytovatelů sociálních a souvisejících služeb, který byl zpracován a vytištěn před koncem projektu a webová sekce k Sociálním službám na webu města Horažďovice.

Rada města Horažďovice schválila „Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku na období 2023 – 2025“ na svém jednání dne 11.7.2022 usnesením č. 22/R88/23.

na území zaujímá prvenství město Horažďovice, jakožto centrum SO ORP. K 31. 12. 2019 zde bydlelo 5 240 obyvatel, což je téměř polovina obyvatel regionu. Dále následuje město Nalžovské Hory (1 175 obyvatel), obec Pačejov (725 obyvatel) a obec Chanovice (702 obyvatel).

Nejmenší hustotu zalidnění mají obce Břežany, Kovčín a Maňovice (17 obyvatel/km²), naopak největší hustotu zalidnění má město Horažďovice (122 obyvatel/km²) a obce Olšany (64 obyvatel/km²) a Velké Hydčice (51 obyvatel/km²).

Nejčtenější věkovou kategorií v obcích jsou obyvatelé v tzv. produktivním věku, tedy ve věku mezi 15 a 64 lety. V každé z obcí tato věková kategorie zastává více než 50 % z celkového počtu místních obyvatel. Procentuálně je nejvíce tato kategorie zastoupená v obcích Olšany, Břežany a Malý Bor, naopak nejméně v obci Kvášňovice. Počet osob v této kategorii ale vykazoval během sledovaného období (2013–2019) setrvalý úbytek, celkově od počátku ke konci sledovaného období o 7,9 % a meziročně v průměru tedy o 1,1 %.

Následuje věková kategorie 65 a více let (v průměru 23 %), která je nejvíce procentuálně zastoupená v obci Kvášňovice. Tato věková kategorie naopak vykazuje rostoucí tendenci, nárůst obyvatel v této kategorii byl od začátku do konce sledovaného období o 11,7 %, meziročně tak průměrně o 1,7 %.

Nejméně zastoupenou kategorií obyvatel v obcích jsou pak děti ve věku 0-14 let (průměrně 14 %), pouze v obcích Kovčín, Nehodiv a Velký Bor je tato věková kategorie čtenější než kategorie obyvatel ve věku 65 a více let. U této věkové skupiny byl zaznamenán průměrný pokles za sledované období průměrně o 0,5 %.

Průměrný věk obyvatelstva v celém ORP ke konci roku 2019 je **44,9** let.

Výše uvedené údaje potvrzují globální trend stárnutí populace, jehož indikátorem je index stárí. Ten představuje poměr seniorů (65+) na 100 dětí ve věku 0-14 let. Na celém sledovaném území tento index každoročně rostl a ke konci roku 2019 dosáhl hodnoty 166,5, což představuje celkový nárůst o 17,8 %. To v celokrajském měřítku představuje jednu z nevyšších hodnot, kdy index stárí v Plzeňském kraji dosáhl ke konci roku 2019 hodnoty 130,5, která výrazně přesáhla i celorepublikový průměr, 124,6.

Stárnutí populace se také projevuje v dalším demografickém ukazateli, a to v průměrném věku obyvatel. Ten se ve sledovaném období (2013-2019) na daném území zvýšil z 41,6 na 43,4 let u mužů a z 44,6 na 46,4 let u žen.

Celkově se na daném území v období 2013-2019 počet obyvatel snížil o 376 obyvatel, s proměnlivým každoročním vývojem celkového přírůstku.

Co se týče národnostního složení obyvatel, k 1. 1. 2020 se na SO ORP Horažďovice nacházelo celkem 231 cizinců s platným povolením k pobytu, tj. 0,6 % všech cizinců žijících v Plzeňském kraji. Počet cizinců žijících v regionu v posledních letech vzrostl, za poslední čtyři roky představuje tento nárůst téměř 25 %. V okresním měřítku, tedy v okrese Klatovy, tvoří nejpočetnější skupiny cizinců občané ze Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu.

2.3 Bydlení³

Bydlení představuje jeden z činitelů, který má vliv na socio-demografický vývoj daného území. Představuje totiž jednu ze základních podmínek života lidí, bez které nelze očekávat efektivní pohyb obyvatelstva. Bydlení je vzájemně ovlivněno také hospodářským rozvojem území, kdy nové pracovní příležitosti ovlivňují kladný přírůstek obyvatel, na druhé straně není možný hospodářský rozvoj území

³ Cpkp ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

bez možnosti rozvoje kvalitního bydlení. Z hlediska sociální oblasti představuje bydlení zejména základní lidskou potřebu. Kvalita bydlení (potažmo jeho existence) podmiňuje možnosti lidí řešit své každodenní povinnosti. Možnost bydlení je tedy základním předpokladem pro kladné řešení krizových sociálních situací (dluhy, bezdomovectví, drogová závislost, potažmo sociální vyloučení jako takové).

Jedním z ukazatelů kvality bydlení je technická infrastruktura, tedy možnost napojení bytů na energetické a komunální sítě. Jedná se především o přítomnost plynovodu, vodovodu a kanalizace v obci. V SO ORP Horažďovice je 80 % obcí napojeno na veřejný vodovod. Obyvatelé ostatních obcí nebo jejich částí jsou v zásobování pitnou vodou odkázáni na vlastní zdroje ze studny. Pouze 45 % obcí je v ORP plynofikováno. Na 75 % území jsou odpadní vody sváděny kanalizační sítí do ČOV.

Dalším ukazatelem kvality bydlení daného území může být také jeho občanská vybavenost. Z dat vyplývá, že na řešeném území jsou nejpočetněji zastoupena sportovní a dětská hřiště, které jsou vybudována v 80 % obcí území SO ORP. Nejméně zastoupenými zařízeními občanské vybavenosti jsou jednoúčelové kryté sportovní zařízení, koupaliště a kryté bazény a kina, dále střediska pro volný čas dětí a mládeže a turistická informační centra a víceúčelové tělocvičny/haly/sokolovny. V 55 % obcích nalezneme kostel s pravidelnými bohoslužbami a prostory pro kulturní společenské akce pak disponuje 70 % obcí.

V roce 2019 bylo v SO ORP Horažďovice dokončeno celkem 17 bytů, všechny v rodinných. Bytové domy a byty v nich nebyly v daném roce dokončeny žádné.

Dle dotazníku pro starosty obcí, který vyplnilo celkem 18 z 20 obcí, bylo celkem ve vlastnictví 10 obcí disponujících bytovým fondem 697 bytů a 71 bytů v DPS (byty zvláštního určení), 10 z nich je bezbariérových. Byty zvláštního určení v domech s pečovatelskou službou vlastní dle informací zjištěných od obcí celkem 1 obec (Horažďovice)⁴.

Dle přehledu ubytoven od Plzeňského kraje se na řešeném území SO ORP Horažďovice k 30. 6. 2020 nacházela celkem 1 ubytovna se schváleným provozním řádem, sídlící přímo v Horažďovicích. Ubytovna byla ve vlastnictví soukromé osoby/firmy, její ubytovací kapacita byla 58 osob.

2.4 Nezaměstnanost⁵

Na konci roku 2019 bylo v SO ORP Horažďovice evidováno celkem 195 dosažitelných uchazečů o zaměstnání, což představuje podíl 2,6 % ze všech obyvatel stejného věku v regionu. Tento podíl nezaměstnaných v r. 2019 nepřevyšuje hodnoty podílu nezaměstnaných v celorepublikovém měřítku (2,9 %), je ale vyšší než v krajském měřítku (2,3 %). Podíl nezaměstnaných za poslední roky klesá jak celorepublikově, krajsky, tak i ve sledovaném SO ORP. Vývoj počtu volných pracovních míst má od roku 2013 v regionu kolísavý charakter, stejně tak počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Obcí s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob byly Tužice (6,3 %).

2.5 Zadluženost⁶

Dle zjištěných dat byl v roce 2019 v SO ORP Horažďovice podíl obyvatel starších 15 let v exekuci 5,4 % (620 osob), průměrná jistina na osobu činila 348 364 Kč a na jednu osobu v exekuci připadalo průměrně 5,4 exekucí. Největší podíl osob má mezi 3 a 9 exekucemi, následují osoby s 1 exekucí a osoby s 10 až 29 exekucemi.

⁴ Dle informací z ČSÚ je ještě dalších 14 bytů DPS v Pačejově, byty zvláštního určení jsou tedy ve 2 obcích ORP Horažďovice.

⁵ CpKP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

⁶ CpKP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

Oproti roku 2018 v ORP Horažďovice počet osob v exekuci, stejně jako celkový počet exekucí klesal, narostla ale celkově vymáhaná jistina i s tím související průměrná výše jistiny na osobu.

2.6 Senioři a osoby se zdravotním postižením⁷

Výše průměrného důchodu dosahovala v okrese Klatovy k 31. 12. 2019 částky 12 616 Kč. Dle tabulky níže z průměrných důchodů byl nejvyšší vdovecký kombinovaný důchod (kombinace se starobním či invalidním důchodem). Nejnižší částky dosahují průměrné důchody pro 1. a 2. stupeň invalidity.

Tabulka 28. Průměrná výše důchodů k 31. 12. daného roku

Průměrný důchod										
Rok	Územní úroveň	Průměrný důchod celkem	v tom							
			starobní	Invalidní			vdovský		vdovecký	
				pro invaliditu 3. stupně	pro invaliditu 2. stupně	pro invaliditu 1. stupně	Sólo	Kombinovaný	Sólo	Kombinovaný
2010	Plzeňský kraj	9 882	10 075	9 701	6 724	6 043	6 651	10 947	5 702	12 334
	Okres Klatovy	9 716	9 797	9 799	6 914	6 105	6 624	10 849	5 575	12 024
	ČR	-	10 123	9 656	6 671	8 989	6 744	-	5 660	-
2019	Plzeňský kraj	12 950	13 407	12 122	7 965	6 819	8 793	14 418	7 844	16 380
	Okres Klatovy	12 616	13 029	12 354	8 020	6 783	8 513	14 187	7 854	15 999
	ČR	-	13 468	11 905	7 923	6 851	8 866	-	7 898	-

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ 2020

Počet všech příjemců důchodů byl v roce 2010 v okrese Klatovy 25 106, v roce 2019 pak 26 504 osob, což představuje nárůst o 5,5 %. Největší část příjemců pobírá důchod starobní, v okrese Klatovy to bylo v roce 2010 celkem 14 065 osob a v roce 2019 pak 15 712 osob, což představuje nárůst o 11,7 % (v Plzeňském kraji došlo k nárůstu o 11,5 %). Během sledovaného období došlo k velmi výraznému nárůstu předčasných starobních důchodů, v okrese Klatovy o 1 406, což představuje 29,9% nárůst a v kraji o 7 967 osob (nárůst o 32,1 %).

Osoby, které jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislé na pomoci jiné osoby, mají dle zákona o sociálních službách nárok na příspěvek na péči (PnP), jehož výše je odvozována od stupně závislosti na pomoci. PnP je tedy vyplácen především osobám se zdravotním postižením a seniorům a je určen k zajištění sociální péče příjemci příspěvku, a to prostřednictvím sociální služby, rodinného příslušníka či jiné osoby.

Na území SO ORP Horažďovice byl dle dat MPSV ČR v roce 2019 PnP vyplácen celkem 509 příjemcům, z nichž 124 byly osoby v I. stupni závislosti, 182 osoby ve II. stupni, 117 ve III. stupni a 86 ve IV. stupni závislosti. Od roku 2017 do 2019 průměrný počet měsíčně vyplacených PnP vzrostl o 48. Nejčastěji je péče hrazená z PnP poskytována fyzickou osobou (zhruba v 87 %). Příspěvek na péči v pobytovém zařízení pobírá zhruba 13 % ze všech příjemců v ORP Horažďovice.

⁷ CpkP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

2.7 Děti, mládež, rodiny s dětmi⁸

Z údajů o činnosti OSPOD vyplývá, že na Horažďovicku bylo v roce 2019 evidováno 189 rodin v péči SPOD a tento počet mírně vzrostl oproti roku předchozímu. Dále v roce 2019 orgán evidoval 17 dětí v pěstounské nebo poručenské péči, přičemž počet dětí v této péči od roku 2017 mírně roste. V péči kurátora pro mládež bylo v roce 2019 celkem 25 dětí (v roce 2017 to bylo 26 dětí, v r. 2018 pak 21 dětí). V území se řešilo 5 případů trestné činnosti dětí a mladistvých a 1 přestupek. V roce 2017 bylo do ústavní výchovy umístěno 11 dětí, v r. 2018 14 a v r. 2019 pak 15 dětí. V regionu kolísá počet rodin, kterým byla zajištěna potravinová či jiná materiální pomoc – v roce 2017 to bylo 22 rodin, v r. 2018 27 rodin a v r. 2019 pak 24 rodin.

2.8 Ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením⁹

Z dat poskytnutých Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Horažďovice je patrné, že mezi lety 2017 až 2019 pravidelně mírně narůstal počet klientů kurátora pro dospělé, stejně tak i velmi mírně narůstal průměrný počet kontaktů na klienta. Počet klientů kurátora v roce 2019 byl 30 a počet kontaktů dlouhodobé sociální práce pak 324. Kurátor zajišťuje péči o občany žijící mimo majoritní společnost, poskytuje jim sociální poradenství k překonání obtížných životních poměrů a pomáhá jim řešit sociální důsledky společenského vyloučení. Město Horažďovice také eviduje osoby v opatrovnictví, přičemž jejich počet v r. 2019 oproti roku 2017 mírně vzrostl (6 opatrovců).

Osobám s nedostatečnými příjmy je také poskytována státní sociální podpora v podobě příspěvku na bydlení a případně i pomoc v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc) jako opatření napomáhající řešení některých nárazových životních situací. Dávky vyplácí Úřad práce ČR. Ze získaných dat vyplývá, že počet vyplacených příspěvků a dávek v období let 2017-2019 klesal, stejně jako celková vyplacená částka u všech dávek.

- V roce 2017 bylo vypláceno měsíčně průměrně 114 příspěvků na bydlení, v roce 2019 to bylo 92 příspěvků.
- V roce 2017 bylo vypláceno měsíčně průměrně 48 příspěvků na živobytí, v roce 2019 to bylo 33 příspěvků.
- V roce 2014 bylo vypláceno měsíčně průměrně 24 doplateků na bydlení, v roce 2019 to bylo 16 příspěvků.
- V roce 2017 bylo vyplaceno 23 dávek MOP v průměrné měsíční vyplacené částce 3 599 Kč, v roce 2019 to bylo 13 dávek MOP v průměrné měsíční vyplacené částce 1 498 Kč.

2.9 Sociálně vyloučené lokality¹⁰

Na území SO ORP Horažďovice se dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR (zpracovatel GAC, s.r.o.) z roku 2015 nacházela jedna sociálně vyloučená lokalita s počtem obyvatel 0-100¹¹.

V rámci dotazníkového šetření mezi obcemi žádná z nich neuvedla, že se na jejím území nachází SVL, ovšem během rozhovorů některé z obcí potvrdily, že se na jejich katastru nachází místa, která lze označit jako „bydlení na špatné adrese“ (Horažďovice, Nalžovské Hory).

⁸ CpKP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

⁹ CpKP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

¹⁰ CpKP ZČ, 2021. Základní socio-demografický popis území SO ORP Horažďovice

¹¹ Zdroj: https://www.esfcr.cz/mapa-svl-2015/www/index2f08.html?page=iframe_orp

2.10 Sociální služby v území¹²

V r. 2020 na Horažďovicku působilo 5 poskytovatelů sociálních služeb, kteří mají na území SO ORP sídlo, kancelář či pobočku nebo zde dle mapování sociální situace aktuálně působili a měli zde své klienty (Charita Horažďovice, Charita Sušice, Raná péče Kuk, Centrum pro dětský sluch Tamtam, Diakonie ČCE – středisko celostátních programů a služeb). Kromě těchto sociálních služeb mohou občané regionu využívat sociální služby jiných poskytovatelů, kteří mají u MPSV ČR registrovanou působnost v rámci celého Plzeňského kraje nebo v rámci ČR. Mezi tyto služby patří např. azylové domy, domovy pro seniory, terénní programy, krizová pomoc, intervenční centrum a další.

Uvedení poskytovatelé zajišťují v území 3 sociální služby, z toho 2 pečovatelské služby, 3 ranou péči a 1 odborné sociální poradenství (občanskou poradnu). Převládají služby terénní (6 služeb), 2 služby jsou poskytovány i ambulantní formou, pobytové služby nejsou v regionu zajištěny.

V řešeném území jsou místní sociální služby poskytovány následujícím cílovým skupinám:

- **pečovatelská služba:** osoby s tělesným postižením, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s chronickým onemocněním, senioři
- **raná péče:** osoby s kombinovaným a se zrakovým postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s mentálním postižením, rodiny s dítětem/děti
- **odborné sociální poradenství:** je poskytováno všem cílovým skupinám

V průběhu společných jednání a setkání v rámci KPSS vyplynulo, že v ORP aktuálně (v r. 2022) poskytuje své služby pro osoby s duševním onemocněním i Fokus Písek, který poskytuje sociální rehabilitaci pro klienty z ORP Horažďovice jak terénní přímo na území ORP, tak ambulantní formou (v Sušici). V ORP Horažďovice také aktuálně poskytuje terénní odlehčovací služby Charita Sušice a Domácí hospic sv. Markéty Strakonice (spadá pod Hospic sv. Jana N. Neumanna Prachatice).

Pobytové sociální služby s nepřetržitým provozem, které by nabídly přiměřenou péči, nejsou v SO ORP Horažďovice dosud zajištěny. Občané se musí v případě nutnosti obracet na zařízení mimo sledované území.

Co se týče financování¹³ sociálních služeb, největším zdrojem příjmů je pro poskytovatele služeb Plzeňský kraj, který poskytuje dotace organizacím uvedeným v Krajské síti poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji. Organizace uvedené v základní síti mají nárok na finanční podporu ze strany kraje, organizace uvedené v rozvojové síti nemají nárok na dotaci, získávají ji v případě větších finančních zdrojů získaných Plzeňským krajem. Vzhledem k tomu, že Plzeňský kraj představuje největší zdroj příjmů pro poskytovatele, představuje nezařazení služby do základní sítě poměrně velké problémy při zajištění potřebných financí na zajištění služby.

Dalším důležitým finančním zdrojem některých sociálních služeb jsou úhrady ze strany uživatelů služeb, které obecně představují významný zdroj pro služby sociální péče v řešeném území.

Některé sociální služby byly také spolufinancovány z Programu podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji a z rozpočtu měst a obcí.

¹² CpKP ZČ, Plzeň 2021, Popis poskytovaných sociálních služeb na Horažďovicku

¹³ CpKP ZČ, Plzeň 2021. Popis zdrojů systému sociálních služeb v SO ORP Horažďovice

3. Průzkumy realizované v ORP Horažďovice

3.1 Průzkum potřeb pečujících osob v regionu

a) Zjištěné informace a potřeby

Využití a rozsah stávajících služeb:

- velká spokojenost s ranou péčí (1x)
- malý příspěvek (PnP), pečující dojíždí daleko (další náklady – benzín...) (1x)
- zajištění služeb trvá dlouho, nakonec se nepotkala možnost využití s aktuální potřebou (pobytová odlehčovací služba) (1x)
- přetíženost pečovatelské služby

Zajištění péče do budoucna:

- potřeba finanční pomoci
- aby mohl někdo dojít k nám nebo převést klienta někam do blízkého zařízení
- odlehčovací péče
- nemám představu, jak to bude vypadat, musím shánět pomoc
- pomoc rodiny (odlehčení)

Chybějící služby:

- odlehčovací služba, terénní služba – odlehčení (4x)
- (denní) stacionář - „škola“ pro seniory (4x)
- kroužky pro postižené děti, ergoterapie (1x)

Potřeby pečujících:

- možnost odlehčení na pár hodin (1x)
- možnost odlehčení i na delší dobu (1x)
- pohlídání syna, když potřebuju vyzvednout druhé dítě (1x)
- alespoň (denní) stacionář - „škola“ pro seniory (4x)
- odlehčovací služba, alespoň denní stacionář (1x)
- zkrátit si úvazek (nelze kvůli financím) (1x)
- nějaké peníze navíc (1x)
- odlehčení i formou asistence, možnost změnit prostředí (1x)
- nenapadá mě (1x)

Problémy pečujících:

- nedostatek času pro sebe (5x)
- volný čas trávím s maminkou
- vyčerpání – fyzická a psychická, únava (4x)
- špatně se kombinuje péče s prací a časem pro sebe, někdy je toho „nad hlavu“
- chybí peníze
- problém se zastupitelností pečující osoby (když je nemocná nebo potřebuje lékařskou péči)
- chybí služby po ukončení školní docházky (stacionář, odlehčovací služba, něco denního, co by fungovalo i po skončení školní docházky)
- izolace
- potřeba většího domu, finanční náročnost vozíku
- bez problémů s péčí

b) Shrnutí, závěry:

- potřeba zlepšit informovanost v počáteční fázi péče – jeden informační zdroj, který podá ucelené informace srozumitelným způsobem

- potřeba zajištění podpory v zorientování se v nové situaci a podpory v průběhu další péče; průběžného kontaktu s pečujícími osobami za účelem sdílení problémů a nabídky služeb
- vytvoření možností pro sdílení, výměnu zkušeností a setkávání pečujících osob
- možnost zlepšení informovanosti ze strany lékařů (nabídka možností dalších služeb)
- potřeba zajištění odlehčovacích služeb pro osoby pečující o seniory a terénní odlehčovací/asistenční služby pro rodiny pečující o děti se zdravotním postižením (v dostatečné kvalitě)
- potřeba provozování ambulantního odlehčovacího zařízení (stacionář) v dostupné vzdálenosti

3.2 Průzkum potřeb osob s duševním onemocněním

a) Zjištěné informace a potřeby

Klienti Fokusu (sociální rehabilitace, sociálně terapeutická dílna):

Častým tématem, které klienti řeší, je zaměstnání (bez ohledu na přiznaný stupeň invalidity).

V tomto kontextu jsou tři skupiny klientů:

- dlouhodobě nezaměstnaní, bez pracovní zkušenosti,
- pracovali (často v chráněné dílně),
- aktuálně pracující

Velká část osob s duševním onemocněním po zaměstnání touží, motivací je především možnost vlastního uplatnění, pravidelný režim, finanční příjem. Často však své onemocnění vnímají jako velkou bariéru v tom začít (opět) někde pracovat z důvodu projevů nemoci, které nemají zcela pod kontrolou. Jako jedinou možnost uplatnění vidí často práci v chráněných dílnách, jejichž množství a nabídka práce v ORP Horažďovice je značně omezená.

Zaměstnavatelé v ORP Horažďovice a jejich postoje k zaměstnávání osob s duševním onemocněním

Osloveno bylo 50 zaměstnavatelů působících v ORP Horažďovice, široké spektrum – na oslovení e-mailem nikdo nereagoval, na základě tel. oslovení se průzkumu zúčastnilo 12 respondentů z těchto oborů:

- 50% výroba
- 17% vzdělávání
- 9% zdravotnické zařízení
- 8% sociální služby
- 8% veřejná správa
- 8% chráněná dílna

Nejčastější pracovní pozice: švadlena/šička, pedagogický prac., administrativní prac., dělník, zdrav. personál, uklízeč, kuchař, údržba, pečovatel, zámečník, elektrikář, řidič VZV, soustružník, marketér, úředník, THP

Řešení povinného podílu zaměstnávání OZP u zaměstnavatelů s více než 25 zaměstnanci

více než 50 zaměstnanců – 8 zaměstnavatelů,

25 – 50 zaměstnanců – 2 zaměstnavatelé,

15 – 24 zaměstnanci – 2 zaměstnavatelé

Plnění povinného podílu zaměstnávání OZP řeší 7 zaměstnavatelů, 3 kombinují zaměstnávání OZP a odebírání výrobků či služeb, 1 pouze odebírá výrobky, 1 veden rozhovor přímo s chráněnou dílnou. U všech zaměstnavatelů je aktuálně celkově zaměstnáno 139 zdravotně postižených OZP (z toho v chráněné dílně 80; 20 z těchto osob jsou osoby s duševním onemocněním).

75% zaměstnavatelů nezaměstnává osoby s duševním onemocněním, 1 zaměstnavatel zaměstnával osobu s duševním onemocněním v minulosti, 2 vědí, že zaměstnávají aktuálně (chráněná dílna, poskytovatel soc. služeb). Zaměstnanec nemá povinnosti informovat zaměstnavatele (při pohovoru ani při nástupu do zaměstnání) diagnózu.

Nevýhody z pohledu zaměstnavatele

73% zaměstnavatelů si dokáže představit, že by osobu s duševním onemocněním zaměstnali, pokud by splňovala kvalifikační a jiné požadavky. 3 zaměstnavatelé si to představit nedokáží, mají pocit, že charakter provozu to nedovoluje.

3 zaměstnavatelé si dovedli představit vytvořit speciální pracovní podmínky (dle situace), 1 respondent měl zkušenost s úpravou pracovní doby, zbylí zaměstnavatelé (tedy 75%) si úpravu podmínek představit nedokázali.

9 respondentů, tedy většina, se nejvíce obává:

- častých a náhlých absencí (nemoc, hospitalizace),
- nezvládání náročnosti práce, stresu,
- psychické lability,
- potíží v komunikaci,
- nepředvídatelnosti nemoci a chování, větší „křehkosti“
- horší disciplíny, motivace, spolehlivosti
- nižší výkonnosti, pomalosti

Výhody z pohledu zaměstnavatele

3 respondenti vidí výhodu v pomoci znevýhodněným skupinám a v získání nových zkušeností, ostatní buď výhody nespatořovali, nebo nevěděli.

Možné pozice, které by osoba s duševním onemocněním mohla ve firmě vykonávat

9 zaměstnavatelů si myslí, že osoba s duševním onemocněním by u nich mohla zastávat nějakou pracovní pozici, nejčastěji:

- úklid,
- administrativa,
- pomocné práce
- pedikúra,
- ostraha,
- aktivizační činnosti

Záleží na schopnostech potenciálního zaměstnance, každopádně pozice by měla být méně náročná, aby ji zvládal sám. V chráněné dílně zaměstnávají osoby s duševním onemocněním ve výrobě i v administrativě.

Spolupráce s podpůrnými organizacemi

Respondenti převážně nemají žádnou zkušenost s organizacemi, které by mohly osoby s duševním onemocněním podpořit v jejich zaměstnávání, případné těžkosti řeší v rámci firmy. Většina si dovede představit výhody plynoucí z takovéto spolupráce (rychlé řešení aktuálních těžkostí; podpora v získání sebedůvěry, sebevědomí; ztráta obav, úzkostí; pracovník by mohl vydržet delší dobu na pracovní pozici).

Další nápady zaměstnavatelů v oblasti zlepšení zaměstnanosti osob s duševním onemocněním

8 respondentů si myslí, že se o duševním zdraví nehovoří dostatečně, 2 si myslí, že je to dostatečné a 1 neví. 1 zaměstnavatel navrhl zlepšení osvěty, záleží však na konkrétní diagnóze a vhodnosti nabízených pozic.

b) Shrnutí, závěry

Respondenti většinou nemají zkušenost se zaměstnáváním osob s duševním onemocněním, většina oslovených by byla ochotna někoho takového zaměstnat, a to především do pomocných profesí (záleželo by na schopnostech, zda se pro danou pozici daná osoba hodí a jestli by zvládla pracovat samostatně; někteří zaměstnavatelé zmínili, že záleží na diagnóze a že je potřeba individuálního vyhodnocení), většina si nedokáže představit přizpůsobení pracovních podmínek. Respondenti také mají značné obavy ohledně zaměstnávání osob s duševním onemocněním, většina by byla ochotna spolupracovat s podpůrnou organizací, která by jim mohla usnadnit zaměstnávání těchto osob. 2/3 respondentů si dovede představit zaměstnat osoby s duševním onemocněním, pokud by splňovaly kvalifikační a jiné požadavky.

3.3 Průzkum potřeb osob žijících na „špatné adrese“**a) Studium podkladů pro zmapování terénu, zaměření průzkumu (dotazníkové šetření a rozhovory), zjištěné informace a potřeby respondentů**

V rámci zpracovaného průzkumu proběhlo:

- Mapování terénu

1) Teoretické obecné informace (studium mapy exekucí; průzkum e-dražeb; statistické údaje - nezaměstnanost, zajištění ZŠ, MŠ apod.; ubytovny a jiné formy ubytování v regionu; pronájmy tržních bytů; podmínky přidělení obecných bytů; mapování sociálních služeb na území ORP - jejich minulost a současný stav; zaměření sociálních služeb (nizkoprahové a vysokoprahové služby různého druhu v regionu dostupné); průzkum prezentace dostupných sociálních služeb na území ORP Horažďovice; interní zdroje ČVT; nabídky zaměstnání vedené pod Úřadem práce a zaměstnavateli v regionu; studium výstupů z komunitního plánování ORP Horažďovice; dopady uprchlické krize na region); vytvoření dotazníku v širokém spektru témat sociální problematiky a vytvoření obsahu témat k polostrukturovaným rozhovorům

2) Informace získané z terénu

a) Výstupy dotazníkového šetření - bylo provedeno celkem 33 dotazníkových šetření s respondenty na ubytovně na Strakonické; s nájemníky obecních, soukromých a církevních bytů a s respondenty v některých obcích ORP (ubytování vždy v soukromých bytech či domech)

b) Výstupy z polostrukturovaných rozhovorů – instituce, klíčové subjekty, respondenti

-Hodnocení problematiky - téma exekucí, bydlení, absence či nedostatek nizkoprahových služeb (dluhové poradenství, SAS pro rodiny s dětmi, doučování dětí), informovanost o službách, Úřad práce, zaměstnanost a nezaměstnanost, dopady uprchlické krize na region, konkrétní naléhavá situace v jedné z obcí ORP

b) Shrnutí zjištěných informací a potřeb respondentů; závěr:

Město Horažďovice disponuje s poměrně velkým počtem nájemných bytů (na počet obyvatel). Je pozitivní, že přibližně třetina obyvatel má nízké náklady na bydlení. Oproti jiným regionům v Plzeňském kraji není podíl exekucí v ORP Horažďovice nadprůměrný. Nezaměstnanost je v regionu také poměrně

nízká, jen v některých obcích dosahuje celostátního průměru (4,3 %). Zároveň se zde nenachází větší počet SVL, ani velké množství ubytoven pracovních agentur.

Z dotazníkového šetření vyšla jasná potřeba respondentů řešit svoji situaci v oblasti:

- bydlení (včetně prevence ztráty bydlení)
- hledání zaměstnání;

Co se týče služeb, respondenti potřebují (nizkoprahově nastavené):

- odborné sociálního poradenství,
- doučování dětí,
- službu SAS.

Respondenti by jednoznačně preferovali terénní formu poskytování služeb, vzhledem k charakteru cílové skupiny by byla potřebná její nizkoprahová varianta.

Absence nizkoprahové terénní služby je jedna z velkých překážek při řešení problematické životní situace respondentů. Jelikož se terénu systematicky a dlouhodobě nevěnuje žádná sociální služba více než jen tak, že udržuje jistý přehled o konkrétních situacích nájemníků (neřeší se dluhy, doučování dětí, SAS apod.), nelze očekávat, že se takto situace může zlepšit ve prospěch všech občanů ORP Horažďovice. V ORP byly identifikovány překážky při pokusech o řešení životní situace ze strany respondentů:

- problematika s doplatkem na bydlení,
- pochybné nájemní smlouvy u soukromých vlastníků,
- špatný technický stav bytů – soukromých i obecních,
- přísné podmínky pro přidělení obecního bytu,
- malé zastoupení spektra sociálních služeb,
- špatná informovanost o sociálních službách,
- absence azylových domů,
- neřešení dluhů s cílovou skupinou vyloučených lokalit.

V důsledku těchto aspektů ve spojení s individuálními aspekty jednotlivých občanů ORP Horažďovice je situace lidí v mnoha případech tak závažná, že bez cizí **velmi nizkoprahově nastavené pomoci** se z ní nemohou dostat. Čím déle se řešení problémů bude odkládat, tím se problém bude jen prohlubovat.

Lze očekávat, že různí nájemníci budou hledat bydlení jinde, ale zároveň lze očekávat, že místo nich přijdou jiní. Ve společnosti je vždy jisté procento lidí, kteří jsou součástí společnosti a kteří prostě bez pomoci vnější strany svoji situaci neumí vyřešit tak, aby naplňovali očekávání většinové společnosti. Sociální problémy mají vždy své příčiny, byť již na bázi individuálního selhání nebo na selhání společnosti a jejího sociálního systému.

Při změně v přístupu a řešení problémů lidí žijících na „špatných adresách“ je možné se inspirovat dobrou praxí z jiných měst, konkrétně v tomto případě lze uvést např. město Rokycany (prostupné sociální bydlení; podmínky schválení přidělení městských bytů; obdobná velikost bytového fondu x třikrát více obyvatel; azylový dům pro matky s dětmi a noclehárna pro muže; systém potravinové pomoci; vyplácení doplatku na bydlení ÚP i na nájemní smlouvy mnohem horších ubytoven než je ubytovna na Strakonické 495; větší spektrum sociálních služeb i počet poskytovatelů SSL (SAS, Odborné sociální poradenství, nizkoprahový klub pro mládež, terénní služba řešící drogovou problematiku; funguje zde doučování dětí ze sociálně slabších rodin a kariérní poradenství pro mládež).. Ani tato služba ale není všemocná, pokud v prostředí existuje moc regulujících

překážek (poměrně přísné podmínky pro udělení obecního bytu, chybějící sociální byty, absence nízkoprahových sociálních služeb a např. komplikace při schvalování sociálních dávek).

Sociálně slabé obyvatelstvo je součástí všech regionů ČR, proto je na místě tento fakt přijmout jako součást společnosti a užívat při tom možné osvědčené nástroje, jako je přímá pomoc v podobě nízkoprahové sociální služby zaměřené především na problematiku dluhu a bydlení. Pozitivní potenciál ORP Horažďovice (nižší míra exekucí, nezaměstnanosti apod.), tedy poměrně dobré podmínky pro kvalitní život občanů, by bylo dobré využít tak, aby se některé sociální problémy dotčených lokalit více neprohlubovaly tím, že se v nich včas nezačne systematicky vykonávat práce v terénu. Lépe takové situace řešit včas, než se stanou neřešitelnými anebo se rozšíří nežádoucí šedá ekonomika či například distribuování drog, poněvadž zasažení obyvatelé budou hledat jiný zdroj příjmu.

4. SWOT analýza a vize

SWOT analýza shrnuje vnitřní (silné a slabé) a vnější (příležitosti a ohrožení) stránky systému sociálních služeb. Podkladem pro zpracování SWOT analýzy byly vypracované dokumenty z úvodního mapování stávající sociální situace v regionu. Vize představuje ideální podobu sociálních a souvisejících služeb v budoucnosti.

SWOT analýza a vize byly projednány v rámci setkání pracovních skupin, následně projednány a schváleny řídící skupinou a poté předloženy k projednání Radě města Horažďovice.

4.1 SWOT analýza stávajícího systému sociálních a návazných služeb na Horažďovicu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Dobrá spolupráce subjektů v sociální oblasti (poskytovatelů, obcí, úřadů, institucí, vzdělávacích zařízení) • Spolupráce obcí v rámci zájmového sdružení právnických osob • Území je pokryto pečovatelskou službou • V regionu jsou rodiny nejčastější zdroj pomoci v péči o nesoběstačného člena v domácnosti, funguje také sousedská výpomoc • Ochota poskytovatelů rozvíjet své služby dle potřeb občanů, vč. návazných služeb • Schopnost obcí svépomocně řešit problémy způsobené stavebními bariérami • Obce se finančně spolupodílejí na zajištění sociálních služeb pro občany regionu (i služeb mimo ORP) a tato podpora roste • Dobře fungující integrace dětí se zdravotním postižením v MŠ • Dobře fungující speciální škola v Horažďovicích (při ZŠ Blatenská) • Fungující dluhové poradenství v regionu	• Nedostupnost bytů pro některé cílové skupiny a nedostatek dostupného bydlení (startovací byty pro mladé, pro nízkopříjmové domácnosti, sociální bydlení) • Chybí krizový byt pro situace náhlé ztráty bydlení • Chybí bydlení/pobyťová služba pro lidi s min. příjmem a sníženou soběstačností (např. z důvodu závislostí, zdravotního postižení atd.) • Existence sociálně vyloučených lokalit (dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR z roku 2015, zpracovatel GAC, s.r.o.) a lokalit s bydlením „na špatné adrese“ • Absence místní služby domov pro seniory (umožňující občanům zůstat v blízkosti přirozeného prostředí) • Absence domova se zvláštním režimem • Nedostatek kapacit domu s pečovatelskou službou v regionu (71 bytů, počet žádostí 90) • Chybí služby (sociální či návazné), které by mapovaly „terén“ a poskytovaly terénní podporu lidem v tíživých situacích (zajištěné charitou a podpořené městem nebo církví) • Chybí služby pro osoby s psychiatrickým onemocněním (např. schizofrenie, úzkosti apod.) • Absence klubu pro děti, které nevyužívají nabídku klasických volnočasových aktivit (vč. dětí se zdravotním postižením) • Nedostatek kapacit pro depistáž • Přístup občanů k využívání terénních asistenčních služeb v domácím prostředí (stud, nedůvěra, obava)

	• Chybí mobilní hospicová (paliativní) péče • Absence odlehčovacích služeb, např. pro pečující rodiny (terénní odlehčovací služba, stacionář apod.) • Chybí osobní asistence, zejm. pro rodiny pečující o děti se zdravotním postižením • Nedostatečná spolupráce s pediatrií (nefunguje přesah zdravotní a sociální oblasti) a jejich nedostatečná informovanost o sociálních službách • Nedostatek školních psychologů (pouze v jedné škole na 0,5 úvazku) • Nedostatek poradenských služeb pro rodiny s dětmi (práce s celou rodinou – manželská, rodinná poradna) • Menší informovanost občanů (seniorů a pečujících) o soc. službách • Nedostatečná informovanost starostů obcí ze strany Plzeňského kraje o financování soc. služeb • Nedostatečná informovanost občanů ze strany ÚP • Nedostatek zdravotní péče – nedostatek praktických lékařů přijímajících nové pacienty, nedostatek odborných lékařů (kardiolog, zubař, praktik spolupracující při hospicové péči) • Problematické zajištění potřebné psychoterapeutické pomoci pro dospělé závislé na návykových látkách • Nedostatek psychiatrické a psychologické péče, jak pro děti, tak pro dospělé • Chybí doprava pro osoby s nižší pohyblivostí, např. senior taxi • Špatná dopravní obslužnost některých obcí • Malá finanční podpora ze strany obcí pro sociální služby pro další cílové skupiny mimo seniorů • Nedostatečné zajištění služeb občanské vybavenosti v některých menších obcích • Nedostatečná spolková činnost v některých menších obcích, nezáměr o spolkovou činnost • O volné pracovní pozice není zájem • Chybí podporované zaměstnávání pro lidi obtížně zaměstnatelné
Příležitosti	Ohrožení

• Ochota a vůle obcí řešit problematiku cílové skupiny (některé obce připravují projekty na rozvoj služeb, např. dům sociální péče, sociální byty) • Existence rozvojových plánů poskytovatele sociálních služeb (např. časové rozšíření pečovatelské služby v případě potřeb, zvýšení informovanosti o službě, krizové a azylové ubytování)	• Obecně problematické financování sociálních služeb ze strany Plzeňského kraje, potažmo MPSV a nezajištění financí pro sociální služby v prvním čtvrtletí roku • Mimořádné události (situace spojená s epidemií Covid-19 atp.) a jejich dopady (potencionální nárůst dluhové problematiky, nezaměstnanosti, problémů v rodinách, psychické problémy, sociální izolace, „závadové“ chování dětí, mládeže aj.) • Stárnutí populace a zvyšování počtu nesoběstačných občanů a tím rostoucí počet potenciálních klientů • Nenaplňování komunitního plánu z důvodu chybějícího personálního zajištění koordinace komunitního plánování po zpracování KP • Potencionální nedostatek personálu pro sociální služby v souvislosti s výstavbou domova pro seniory
---	---

4.2 Vize sociální oblasti na Horažďovicku

Vize znázorňuje společnou představu účastníků komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku o podobě sociálních a návazných služeb v regionu v době po naplnění zpracovaného komunitního plánu, tedy cca v roce 2025. Zobrazuje, jaké sociální a návazné služby budou v regionu dostupné a jak bude vypadat pomoc občanům v sociálně nepříznivých situacích v letech následujících po naplnění komunitního plánu:

- V regionu jsou dostatečně realizovány preventivní aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu a naplněnému životu místních občanů. Občané regionu nacházející se v tíživých sociálních situacích mají informace o tom, jaké sociální (a návazné) služby v jaké situaci mohou využít. Potřebné služby jsou občanům dostupné v momentě potřeby.
- Pro osoby v bytové nouzi existuje nabídka sociálního bydlení (odstupňovaného dle schopností osob zvládat samostatné bydlení), která je podmíněna formou spolupráce ze strany občanů.
- V regionu jsou dostupné odlehčovací služby (jak v pobytové, tak v terénní formě) pro odlehčení rodin pečujících o nesoběstačného člena, dále zde působí sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi a v neposlední řadě je zde také zajištěna terénní práce s osobami se závislostmi.
- Pro občany regionu je dostupné psychologické poradenství. Zároveň na každé základní škole v ORP Horažďovice funguje (alespoň sdílený) psycholog či sociální pedagog.

(Vize byla zpracována v pracovních skupinách a schválena řídicí skupinou KPSS Horažďovicko dne 16.9.2021)

5. Strategická část

5.1 Priority rozvoje sociálních a souvisejících služeb na Horažďovicu

Navržená opatření rozvoje sociálních a souvisejících služeb jsou výstupem procesu komunitního plánování. Vychází z diskuzí v pracovních skupinách, které projednávaly výstupy z úvodního mapování aktuální sociální situace v regionu a zjištěné potřeby, a závěrů řídicí skupiny.

Opatření představující hlavní dílčí oblasti zájmu, které je potřeba řešit. Jsou rozděleny do prioritních oblastí dle cílových skupin uživatelů služeb a dále pak rozpracovány do aktivit, které jsou výčtem činností realizovatelných v rámci opatření.

5.2 Přehled všech opatření a aktivit

Prioritní oblast 1	SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
Opatření 1.1	Rozvoj terénních služeb
Aktivita	1.1.1 Rozvoj pečovatelské služby Charity Horažďovice
Opatření 1.2	Zřízení a rozvoj pobytových služeb pro seniory a občany s omezenou soběstačností a specifickými potřebami
Aktivita	1.2.1 Vybudování domova pro seniory (DD) a domova se zvláštním režimem (DZR)
Opatření 1.3	Podpora pečujících osob
Aktivita	1.3.1 Zajištění podpory pro pečující osoby
Opatření 1.4	Podpora odlehčení a asistence pro rodiny pečující o děti i dospělé osoby se sníženou soběstačností
Aktivita	1.4.1 Průběžný monitoring zájmu pečujících osob o odlehčovací a asistenční služby a koordinace zajištění odpovídajících služeb pro různé cílové skupiny (senioři, osoby s chronickým onemocněním či zdravotním postižením) v rámci ORP
Aktivita	1.4.2 Udržení a rozvoj služby homesharingu - Modrý kos, z.s.
Opatření 1.5	Vyrovňování bariér v dostupnosti služeb či úřadů pro seniory, osoby s chronickým onemocněním či zdravotním postižením
Aktivita	1.5.1 Mapování potřebnosti a možností služby Senior taxi, podpora dosažitelnosti této služby na celém území ORP
Aktivita	1.5.2 Mapování potřebnosti služeb terénního rehabilitačního pracovníka (zdravotnického), případné zajištění služby a podpora její dosažitelnosti na celém území ORP
Opatření 1.6	Podpora osob s duševním onemocněním v oblasti zaměstnávání a udržení služeb pro tyto osoby

Aktivita	1.6.1 Udržení dostupnosti služeb sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním na Horažďovicu
Aktivita	1.6.2 Podpora pracovního uplatnění osob s duševním onemocněním
Prioritní oblast 2	SLUŽBY PRO DĚTI, MLÁDEŽ A RODINY S DĚTMI
Opatření 2.1	Podpora dětí, mládeže a rodin s dětmi v sociálně nepříznivých situacích
Aktivita	2.1.1 Zajištění a udržení dostupné psychologické a psychiatrické péče pro děti a rodiče
Opatření 2.2	Podpora neorganizovaných volnočasových aktivit/nízkoprahového klubu pro děti a mládež
Aktivita	2.2.1 Zmapování zájmu o volnočasové aktivity pro neorganizované děti a mládež, možností jejich realizace a případně následné zajištění volnočasového klubu (s možným pozdějším překlopením do nízkoprahového zařízení) Charitou Horažďovice
Aktivita	2.2.2 Volnočasové aktivity pro neorganizované děti a mládež v obcích ORP Horažďovice
Prioritní oblast 3	SLUŽBY PRO OSTATNÍ OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM
Opatření 3.1	Podpora ostatních osob ohrožených sociálním vyloučením
Aktivita	3.1.1 Vyhodnocení průzkumu potřeb osob žijících na „špatných adresách“
Aktivita	3.1.2 Podpora osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a jejich rodinných příslušníků
Aktivita	3.1.3 Hledání možností zajištění pobytové služby pro sociálně vyloučené osoby
Prioritní oblast 4	OPATŘENÍ A AKTIVITY SPOLEČNÉ VŠEM CÍLOVÝM SKUPINÁM
Opatření 4.1	Podpora a rozvoj dostupného a sociálního bydlení
Aktivita	4.1.1 Podpora stávajícího sociálního bydlení v Horažďovicích
Aktivita	4.1.2 Záměry obce Chanovice v oblasti sociálně integračního a dostupného bydlení
Opatření 4.2	Podpora sociální práce v regionu
Aktivita	4.2.1 Zachování stávajících sociálních služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů služeb
Opatření 4.3	Zvýšení informovanosti o sociálních službách a sociální práci v ORP
Aktivita	4.3.1 Průběžná aktualizace informací na webových stránkách města Horažďovice
Aktivita	4.3.2 Informovanost o sociálních službách ve zpravodaji obce Horažďovice (Obzor)
Aktivita	4.3.3 Informovanost starostů obcí ORP o sociálních službách a sociální práci, zjišťování potřebnosti služeb

Opatření 4.4	Rozvoj spolupráce subjektů v sociální oblasti a rozvoj mezioborové spolupráce
Opatření 4.5	Podpora koordinace realizace KPSS – sledování, vyhodnocování a aktualizace realizace komunitního plánu
Aktivita	4.5.1 Zajištění pozice koordinátora v sociální oblasti
Opatření 4.6	Podpora (terénní) paliativní péče/zajištění dostupnosti paliativní a hospicové péče pro celé ORP
Aktivita	4.6.1 Mapování potřebnosti a možností zajištění a rozvoje paliativní a hospicové péče v regionu

5.3 Popis jednotlivých opatření a aktivit

Prioritní oblast 1	SLUŽBY PRO SENIORY A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
Opatření 1.1	Rozvoj terénních služeb
Odůvodnění opatření	V ORP Horažďovice aktuálně zajišťují pečovatelskou službu Charita Horažďovice (pokrývá většinu regionu) a Charita Sušice (pokrývá část ORP v oblasti Nalžovských Hor). Po vzájemné dohodě obou poskytovatelů bude službu v ORP nadále poskytovat pouze Charita Horažďovice, která v oblasti Nalžovských Hor již aktuálně poskytuje domácí péči.
Aktivita	1.1.1 Rozvoj pečovatelské služby Charity Horažďovice
Charakteristika aktivity	Vzhledem plánovanému rozvoji pečovatelské služby (zajištění služby v Nalžovských Horách a okolí namísto Charity Sušice) i ke stále rostoucímu počtu klientů pečovatelské služby Charity Horažďovice v rámci území, na němž tuto službu poskytuje aktuálně, bude zapotřebí pro příští rok žádat o navýšení úvazků pečovatelek Charity Horažďovice, aby bylo možné zajistit kvalitní poskytování pečovatelské služby na celém území ORP.
Opatření 1.2	Zřízení a rozvoj pobytových služeb pro seniory a občany s omezenou soběstačností a specifickými potřebami
Odůvodnění opatření	V regionu citelně chybí zařízení pobytové služby Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem. Potřeba byla zachycena již při předchozím komunitním plánování (v roce 2007), v rámci aktuálního KPSS během fáze mapování. V souvislosti se stárnutím české populace je řešení tohoto nedostatku stále aktuální. Momentálně se obyvatelé ORP Horažďovice se žádostmi o umístění obracejí na zařízení mimo ORP, ať již v Plzeňském nebo Jihočeském kraji. Plně je také využívána kapacita DPS v Horažďovicích, zájem mírně převyšuje nabídku. V DPS je poskytována pečovatelská služba.

Aktivita	1.2.1 Vybudování domova pro seniory (DD) a domova se zvláštním režimem (DZR)
Charakteristika aktivity	Je připravena projektová dokumentace k výstavbě, cca ve druhé polovině roku 2022 je plánováno zahájení stavby a pravděpodobně koncem roku 2023 by měl být domov otevřen - v první fázi jen v kapacitě 60 lůžek. Lůžka budou zařazována do základní sítě služeb PK postupně v průběhu 4 let v kapacitách: 60, 20, 20, 20. Z celkového počtu 120 lůžek bude 80 určeno pro DZR a 40 pro domov pro seniory. Díky zařazení do základní sítě budou platby za služby probíhat podle úhradové vyhlášky, není třeba se obávat možné finanční nedostupnosti služeb. Zařízení bude provozovat společnost Senecura, jedná se o nadnárodní společnost provozující domovy pro seniory v celé Evropě. Je garantována prvotní spádovost ORP Horažďovice, dále budou přednostně přijímáni klienti z PK kraje.
Termín realizace	2023 - 2025 (zahájení výstavby plánováno na 2022, zahájení 1. fáze provozu koncem roku 2023, plný provoz do 2025)
Realizátor, spolupracující subjekt	město Horažďovice, PK, Senecura
Opatření 1.3	Podpora pečujících osob
Odůvodnění opatření	Neformální péče, která je často zajišťována nejbližšími osobami z rodiny, přináší pečovaným osobám řadu výhod v podobě možnosti dále žít doma, ve svém prostředí, a zároveň je pro stát, jako garanta dostupnosti potřebné péče, nejméně nákladná. Z realizovaného průzkumu potřeb pečujících osob v regionu vyplynula dostatečné a srozumitelné informovanosti o možnostech podpory a pomoci hned v počáteční fázi pečování o člena rodiny či blízkého a také průběžné informace a dalších možnostech vzhledem k individuálnímu vývoji situace pečovaného. Pečující někdy při péči o své blízké upozadují své potřeby, nehledají možnosti, jak lépe kloubit zajištění péče se svým osobním či pracovním životem. Proto je důležité průběžně je informovat o tom, že jsou v regionu služby, které jim mohou v tomto pomoci a ulevit. Někteří pečující také vítají možnost sdílení a výměny zkušeností s dalšími pečujícími. Je žádoucí pro pečující osoby v regionu zajistit podporu, kterou mohou při péči o své blízké využít a která jim pomůže zlepšit kvalitu jejich života.
Aktivita	1.3.1 Zajištění podpory pro pečující osoby
Charakteristika aktivity	Jak vyplývá z provedeného průzkumu, je zapotřebí pečující osoby podpořit zejména: - při zorientování se v aktuální situaci, - předáním informací v přiměřeném rozsahu a podobě, - poskytováním pomoci při zajišťování příspěvků a dávek, - zprostředkováním kontaktů na potřebné služby v průběhu péče, - pomocí při komunikaci s různými nadacemi apod. a při zpracovávání žádostí o poskytnutí podpory na vybavení apod.

	- v případě potřeby realizací neformální setkávání pečujících osob a podporováním jejich sdílení - zajišťováním dalších aktivit pro pečující osoby dle aktuální situace. Tyto aktivity by mohl zajišťovat v rámci svých agend Koordinátor v sociální oblasti (viz Opatření 4.5., aktivita 4.5.1) Případně by bylo možné, alespoň částečně, zajistit tuto podporu pečujícím osobám také prostřednictvím sociálních služeb (odborné sociální poradenství či další), nebo eventuálně prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Koordinátor v sociální oblasti, poskytovatelé služeb, OSVZ MÚ Horažďovice, obce ORP
Opatření 1.4	Podpora odlehčení a asistence pro rodiny pečující o děti i dospělé osoby se sníženou soběstačností
Odůvodnění opatření	V rámci KPSS proběhl průzkum potřebnosti odlehčovacích služeb na Horažďovicku se zaměřením na možný rozvoj (terénních) odlehčovacích služeb přímo v ORP. Z výstupů z rozhovorů vyplynulo, že poptávka po odlehčovacích službách v různých formách na Horažďovicku a potažmo v okrese Klatovy existuje (zhruba 80 % respondentů uvedlo zájem o odlehčovací služby buď terénní nebo pobytovou formou či formou denního stacionáře). Terénní odlehčovací služby poskytuje v jižní části ORP Horažďovice Charita Sušice (pro dospělé i pro děti). Ve východní části službu poskytuje Domácí hospic sv. Markéty Strakonice (opět bez věkového omezení). Ovšem tyto služby nepokryjí celé ORP Horažďovice. Rodiny s dětmi mohou pro odlehčení využít např. služby: Diakonie Západ - pobytová odlehčovací služba Pírko v Merklíně - denní stacionář Kvítek Klatovy Centrum Hájek – denní stacionář (nabízí svoz do stacionáře z Nepomuku) Přímo v ORP v roce 2021 vznikla nová organizace Modrý kos, z.s., která se věnuje rozvoji homesharingu pro rodiny/děti s postižením.
Aktivita	1.4.1 Průběžný monitoring zájmu pečujících osob o odlehčovací a asistenční služby a koordinace zajištění odpovídajících služeb pro různé cílové skupiny (senioři, osoby s chronickým onemocněním či zdravotním postižením) v rámci ORP
Charakteristika aktivity	V souladu s výstupy z průzkumů potřeb pečujících osob realizovaných v SO ORP Horažďovice, Sušice a Klatovy by bylo vhodné do budoucna rozšířit kapacity odlehčovacích služeb v ORP/okrese Klatovy a to jak terénních, tak pobytových. Poskytování terénních odlehčovacích služeb v ORP zvažuje Charita Horažďovice, pokud bude o tuto službu zájem. Zajištění kapacit pobytových odlehčovacích služeb zvažuje ve svém objektu městys Kolinec ve spolupráci s Charitou Sušice (do budoucna počítá s možným zřízením 20 odlehčovacích lůžek pro seniory).

	Na květen 2022 je v rámci probíhajícího KPSS naplánováno první setkání zástupců poskytovatelů sociálních služeb a ORP Horažďovice, Sušice a Klatovy k možnostem společného řešení zajištění odlehčovacích služeb (terénních a pobytových). V návaznosti na výstupy z květnového setkání by další nezbytný postup – průběžné monitorování potřeb, zájmu a také koordinace zajištění odpovídajících služeb i podpora možností jejich rozvoje mohl být řešen v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1). Případně by bylo možné, alespoň částečně, jej zajistit prostřednictvím sociálních služeb, nebo eventuálně prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	poskytovatelé soc. služeb, zástupci ORP Horažďovice, Sušice a Klatovy
Aktivita	1.4.2 Udržení a rozvoj služby homesharingu - Modrý kos, z.s.
Charakteristika aktivity	Přímo v ORP vznikla organizace Modrý kos, z.s., která se věnuje rozvoji homesharingu pro rodiny/děti s postižením na Prácheňsku. Jedná se o nově založenou organizaci (na jaře 2021), garantem je Mgr. Pavla Skalová, která pomáhala v republice zakládat ranou péči, kde již 25 let pracuje. Ostatní pracovníce jsou buď sociální pracovníce, nebo terapeutky. Jedná se o 4 ženy, které fungují na dobrovolnické bázi. Homesharing vznikl v Irsku, jedná se o hostitelskou péči, pomoc vycházející z potřeby rodičů, kteří mají dítě s těžkým zdrav. postižením nebo s poruchou autistického spektra. Pečující rodiče vnímají v souvislosti s péčí o zdravotně postižené dítě velkou míru stresu a izolace, nedostatek času na partnerský život a na další sourozence. Vymysleli tedy koncept individuální pomoci, kdy se najde hostitelská rodina, která na krátkou dobu poskytne rodině úlevu – rodiče si mohou vyřídit, co potřebují, odpočinout si nebo se vyspat. I krátký časový úsek je pro ně velkou pomocí, navíc se rodiny vzájemně obohací. Modrý kos, z.s. zahájil realizaci homesharingu, rádi by službu realizovali napříč kraji – hledali by hostitelské rodiny i na Strakonicku, Blatensku a znovu propojili zdejší rodiny. Získali metodickou pomoc od nadačního fondu Abakus a sdružení Děti úplňku. Aktuálně jsou nakontaktované rodiny se zdravotně postiženými dětmi a mapuje se zájem a možnosti hostitelských rodin, které musí projít zaškolením a adaptační fází, kdy dítě do rodiny dochází pro seznámení. Doba, po kterou dítě je v hostitelské rodině, se určuje dle potřeby rodin a možností dítěte, může to být na hodinu, dopoledne, ale i na den. Pro rodiny s postiženými dětmi je účast v homesharingu zdarma. Hostitelské rodiny by měly dostávat nějaký příspěvek na zajištění potřeb dítěte dle toho, jak dlouho v rodině dítě pobývá. Homesharing je i pro klienty rané péče, ale i pro rodiny se staršími dětmi.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Modrý kos, z.s.

Opatření 1.5	Vyrovňování bariér v dostupnosti služeb či úřadů pro seniory, osoby s chronickým onemocněním či zdravotním postižením
Odůvodnění opatření	Z mapování situace v ORP vyplynulo problematické zajištění dopravní obslužnosti některých obcí (obdobně jako i v dalších částech Plzeňského kraje). Se změnou krajského dopravce v roce 2020 se ale dopravní obslužnost některých obcí naopak zlepšila. Zejména pro občany menších obcí ve větších vzdálenostech od měst může být problematické čerpání potřebných služeb. Z řad občanů ORP zaznívá poptávka po finančně dostupné dopravní službě, jako je např. Senior taxi, kterou by v případě mohli využít. Lékař LDN Horažďovice, oddělení rehabilitace vnímá potřebnost terénního rehabilitačního pracovníka v rámci ORP (tuto pozici lze nasmlouvat se zdravotními pojišťovnami, nezbytná je indikace lékařem).
Aktivita	1.5.1 Mapování potřebnosti a možností služby Senior taxi, podpora dosažitelnosti této služby na celém území ORP
Charakteristika Aktivit	Je nezbytné podrobněji zmapovat potřebnost Senior taxi (včetně možnosti přepravy osob s omezenou hybností) zejména ve spolupráci s hůře dopravně dostupnými obcemi ORP a v případě potřeby hledat možnosti zajištění těchto služeb (např. v rámci DSO, mikroregionů, případně podpora ze strany MAS apod.). V květnu 2022 proběhne setkání zástupců ORP, poskytovatelů sociálních služeb, MAS k tématu zajištění této služby. Další mapování a následně podpora realizační fáze by mohly být řešeny v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1). Případně by bylo možné jej alespoň částečně zajistit prostřednictvím sociálních služeb či prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ ORP Horažďovice.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Poskytovatelé soc. služeb., OSVZ MÚ Horažďovice, obce ORP Horažďovice, Koordinátor v sociální oblasti
Aktivita	1.5.2 Mapování potřebnosti služeb terénního rehabilitačního (zdravotnického) pracovníka, případné zajištění služby a podpora její dosažitelnosti na celém území ORP
Charakteristika Aktivit	Pro některé obyvatele může být velice komplikované docházet/dojíždět na rehabilitace, i když danou službu potřebují a mají ji indikovanou. Je nezbytné situaci podrobněji zmapovat. V případě zjištěné potřebnosti této služby je Charita Horažďovice schopná zajistit její realizaci v rámci své činnosti.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Charita Horažďovice, Rehabilitační oddělení LDN Horažďovice, poskytovatelé soc. služeb, OSVZ MÚ

Opatření 1.6	Podpora osob s duševním onemocněním v oblasti zaměstnávání a udržení služeb sociální rehabilitace pro tyto osoby
Odůvodnění opatření	Fokus Písek dlouhodobě poskytuje na Horažďovicku a Sušicku služby pro osoby s duševním onemocněním – sociálně terapeutické dílny a sociální rehabilitaci. Služby jsou pravidelně využívány, mají v regionu nepostradatelné místo a jsou vnímány jako velmi potřebné.
Aktivita	1.6.1 Udržení dostupnosti služeb sociální rehabilitace pro osoby s duševním onemocněním na Horažďovicku prostřednictvím zařazení služby do základní sítě PK
Termín realizace	2023 – 2025
Charakteristika aktivity	Služba sociální rehabilitace není zařazena do základní sítě Plzeňského kraje, organizace se potýká s nedostatkem financí na její provoz a hrozí ukončení služby. Vzhledem k tomu, že v regionu nezasahuje ani žádné z CDZ (Strakonice, Klatovy), je zapotřebí, aby byla sociální rehabilitace Fokusu Písek zařazena do základní sítě PK a služby pro osoby s duševním onemocněním zůstaly zachovány.
Realizátor, spolupracující subjekt	Fokus Písek, z.ú., PK
Aktivita	1.6.2 Podpora pracovního uplatnění osob s duševním onemocněním
Charakteristika aktivity	Jak plyne z dotazování provedeného mezi klienty Fokusu Písek a z individuálního mapování jejich potřeb je nalezení/udržení práce jedním z jejich hlavních cílů. Často však vnímají své onemocnění jako velkou bariéru začít někde pracovat. Hledání/vytváření vhodných možností zaměstnání pro osoby s duševním onemocněním (v souladu s výstupy z průzkumu potřeb osob s duševním onemocněním), poskytnutí individuálně přiměřené podpory a navázání spolupráce s ÚP a zaměstnavateli v regionu je tématem, kterému se Fokus Písek chce věnovat. Je možné v této souvislosti zkusit zajistit finanční podporu těchto aktivit z CLLD v OPZ+, kterou mohou realizovat místní akční skupiny (MAS Pošumaví).
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Fokus Písek, ÚP, zaměstnavatelé, MAS
Prioritní oblast 2	SLUŽBY PRO DĚTI, MLÁDEŽ A RODINY S DĚTMI
Opatření 2.1	Podpora dětí, mládeže a rodin s dětmi v sociálně nepříznivých situacích
Odůvodnění opatření	Jedním z problémů identifikovaných v rámci úvodního mapování aktuální situace v ORP Horažďovice byl „nedostatek poradenských služeb pro rodiny s dětmi (práce s celou rodinou – manželská, rodinná poradna) a „nedostatek psychiatrické a psychologické péče, jak pro děti, tak pro dospělé“.

Aktivita	2.1.1 Zajištění a udržení dostupné psychologické a psychiatrické péče pro děti a rodiče
Charakteristika aktivity	Přímo v ORP Horažďovice není dostupná manželská či rodinná poradna (odborné sociální poradenství). V případě potřeby využívají lidé z Horažďovicka služeb strakonické Poradny pro rodinu, manželství, mezilidské vztahy, psychosociální, pracovní-profesní oblast a osobnostní rozvoj, o.p.s. a služeb Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy Městského ústavu sociálních služeb Klatovy. Strakonická poradna se potýká s převísem zájmu o nabízené služby, s nedostatkem personálu (službu poskytují 2 terapeuti) a finanční nejistotou. Spolupráce s poradnou Strakonice je pozitivně oceňována ze strany pracovníků OSPOD. V poradně v Klatovech nyní došlo k personálním změnám – získali 2 terapeuty na částečný úvazek. Psychologickou pomoc obětem trestných činů poskytuje také Bílý kruh bezpečí, služba je poskytována v rámci PK. Psychiatrická péče pro dospělé je v ORP Horažďovice zajišťována jedním lékařem. Pro děti tato péče na Horažďovicku aktuálně zajištěna není, odborná lékařka je v dlouhodobé pracovní neschopnosti a je pravděpodobné, že se k výkonu povolání již nevrátí. Situace je komplikovaná zejména v ohledu možnosti předepisovat dětem potřebné léky a upravovat spektrum a dávky dle aktuální potřeby. Vzhledem k potřebnosti služeb je žádoucí zachovat dostupnost psychologických služeb obou poraden pro horažďovické i do budoucna a také hledání možností zajištění vyšší dostupnosti těchto služeb nejlépe v rámci ORP.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Poskytovatelé sociálních služeb, město Horažďovice, PK
Opatření 2.2	Podpora neorganizovaných volnočasových aktivit/nízkoprahového klubu pro děti a mládež
Odůvodnění opatření	Některé děti a mládež (z různých důvodů) nemají možnost využívat běžnou nabídku volnočasových aktivit. V minulosti nabízel aktivity pro tyto děti prostřednictvím nízkoprahově nastavených volnočasových aktivit bývalý farář CČSH, v současné době obdobná nabídka služeb na Horažďovicku chybí. Potřebnost těchto služeb byla zachycena i během úvodního mapování.
Aktivita	2.2.1 Zmapování zájmu o volnočasové aktivity pro neorganizované děti a mládež, možností jejich realizace a případně následné zajištění volnočasového klubu (s možným pozdějším překlopením do nízkoprahového zařízení) Charitou Horažďovice
Charakteristika aktivity	Charita Horažďovice zvažuje zřízení klubu pro děti, které nevyužívají nabídku klasických volnočasových aktivit v Horažďovicích. V případě, že bude tato aktivita v rámci jednání pracovní skupiny „Děti, mládež, rodina“ shledána potřebnou, bude nezbytné v součinnosti se školami, OSPOD, soc. službami zjistit zájem o tuto službu, dále zjistit možnosti zajištění vhodných prostor a projednání možné podpory ze strany MAS Pošumaví z CLLD v OPZ+.

	Dle vyjádření zástupce speciálních tříd ZŠ Blatenská by se mezi dětmi našlo cca 10 možných zájemců o volnočasové aktivity, bude ovšem nutné na začátku počítat s bariérami (děti nejsou zvyklé na organizované aktivity, neznají je). Další děti by bylo možné najít i v běžných třídách školy. I dle vyjádření zástupce OSPOD tyto aktivity v regionu dlouhodobě chybí.
Termín realizace	Zmapování potřebnosti/možností 2022, případně realizace 2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Charita Horažďovice, školy, OSPOD, poskytovatelé soc. služeb, MAS
Aktivita	2.2.2 Volnočasové aktivity pro neorganizované děti a mládež v obcích ORP Horažďovice
Charakteristika aktivity	Obdobně, jako v Horažďovicích, lze předpokládat potřebnost zajištění nízkoprahově nastavených volnočasových aktivit pro děti ohrožené sociálním vyloučením i v dalších obcích ORP. Potřebnost těchto služeb zaznívala již během fáze mapování v rámci KPSS. Aktuální zmapování zájmu, možností zázemí a případné zajištění realizace nízkoprahových volnočasových aktivit pro děti a mládež v obcích ORP by mohlo být realizováno také v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1). Případně by bylo možné jej zajistit prostřednictvím sociálních služeb, eventuálně prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Charita Horažďovice, MAS, poskytovatelé soc. služeb, OSVZ MÚ Horažďovice, Koordinátor v sociální oblasti Obce v ORP Horažďovice
Prioritní oblast 3	SLUŽBY PRO OSTATNÍ OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM
Opatření 3.1	Podpora ostatních osob ohrožených sociálním vyloučením
Aktivita	3.1.1 Vyhodnocení průzkumu potřeb osob žijících na „špatných adresách“
Charakteristika aktivity	Při mapování nedostatků v první fázi KPSS bylo v několika obcích označeno několik míst jako „bydlení na špatné adrese“. Ohrožení sociálním vyloučením, které v sobě bydlení v takto označených lokalitách nese, často kumuluje různé problematické situace (sociální izolace, možná chudoba, nezaměstnanost, dluhy, apod.). Vzhledem k tomu, že v ORP chybí terénní sociální služba, která by tyto lokality průběžně mapovala a řešila případné zjištěné problémy, bylo řídicí skupinou rozhodnuto o zrealizování průzkumu potřeb osob žijících v takto označených lokalitách. Vyhodnocení průzkumu, zpracování závěrečné zprávy a projednání výstupů se sociálním odborem a případně zástupci obcí se uskuteční do konce května 2022. Poté bude závěrečná zpráva předána městu Horažďovice/sociálnímu odboru k dalšímu projednání v rámci komunitního plánování sociálních služeb a stanovení potřebných opatření a aktivit.

Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	CpKP ZČ, ČvT, OSVZ MÚ Horažďovice, obce
Aktivita	3.1.2 Podpora osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách a jejich rodinných příslušníků
Charakteristika aktivity	V regionu nejsou poskytovány, vedle terénních služeb, ani (místní) adiktologické služby, tedy služby poskytující specializovanou péči osobám s problémy s návykovými látkami nebo závislostními poruchami. Přitom dle sdělení pracovníků OSPOD se drogová scéna odehrává skrytě, v bytech a ze zkušeností OSVZ problém postupně narůstá. Absence služby v regionu je možnou bariérou pro řešení situace, neboť pro cílovou skupinu osob závislých na návykových látkách často bývá i menší dojezdová vzdálenost bariérou pro využití služeb. Je žádoucí v regionu zajistit místní adiktologické služby zejm. pro rodiny s dětmi. Průběžné mapování potřebnosti a propojení všech zainteresovaných aktérů (sociální odbor, poskytovatelé služeb, zástupci kraje, zástupci případně nově vzniklé krajské služby adiktologické ambulance) by mohlo být součástí úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz Opatření 4.5, aktivita 4.5.1), při této aktivitě by navazoval na výsledky proběhlého průzkumu (viz aktivita 3.1.1 KP). Případně by bylo možné jej alespoň částečně zajistit prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023-2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Koordinátor v sociální oblasti, poskytovatelé soc. služeb, PK, OSVZ MÚ Horažďovice
Aktivita	3.1.3 Hledání možností zajištění pobytové služby pro sociálně vyloučené osoby
Charakteristika aktivity	V Plzeňském kraji není provozováno pobytové zařízení pro sociálně vyloučené občany. Jedná se o seniory i mladší osoby, které mají minimální či žádné příjmy, často jsou bez domova a s patologickými problémy jako jsou závislosti na alkoholu či drogách a z toho plynoucí zdravotní problémy. Vzhledem k závislostem nemohou tyto osoby mnohdy využívat noclehárny a azylové domy, někdy tomu také brání horní věková hranice stanovená u cílové skupiny dané služby. Tyto osoby také nejsou cílovou skupinou standardních pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. - osoby, které už potřebují pobytovou službu – zatím v řádech jednotek nejspíš v mnoha regionech kraje Průběžné mapování potřebnosti a propojení všech zainteresovaných aktérů (sociální odbor, poskytovatelé služeb, zástupci kraje, zástupci případně nově vzniklé služby na

	úrovni kraje) by mohlo být součástí úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz Opatření 4.5, aktivita 4.5.1). Případně by bylo možné je alespoň částečně zajistit prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Koordinátor v sociální oblasti, PK, OSVZ MÚ Horažďovice
Prioritní oblast 4	OPATŘENÍ A AKTIVITY SPOLEČNÉ VŠEM CÍLOVÝM SKUPINÁM
Opatření 4.1	Podpora a rozvoj dostupného a sociálního bydlení
Odůvodnění opatření	Během první fáze mapování situace v ORP byl zachycen problém v oblasti dostupnosti bydlení (bytů) pro některé cílové skupiny a také nedostatek dostupného bydlení (startovací byty pro mladé, pro nízkopříjmové domácnosti, sociální bydlení). Město Horažďovice disponuje poměrně rozsáhlým bytovým fondem, cca 20 bytů by bylo možné označit jako byty sociálního charakteru (vzhledem k výši nájemného), nejedná se ale o byty s dostupnou sociální prací. Vzhledem k plánované dostavbě Domova pro seniory/DZR (2023-24) lze očekávat uvolnění některých městských bytů (někteří obyvatelé DPS se přestěhují do domova pro seniory, někteří obyvatelé městských bytů půjdou do DPS). Bude tedy možné zvážit vyčlenění některých bytů do systému sociálního bydlení (tak, aby nebyly koncentrovány na jednom místě). Aktuálně město ve fondu vyčlenilo 1 sociálně integrační byt.
Aktivita	4.1.1 Podpora stávajícího sociálního bydlení v Horažďovicích
Charakteristika aktivity	Již během realizace KPSS byla navázána spolupráce města Horažďovice a Charity Horažďovice. Město určilo jeden z bytů ve svém bytovém fondu jako sociálně integrační, sociální práci zde zajišťuje Charita Horažďovice. Je žádoucí tuto službu udržet, případně v souvislosti s očekávanými změnami systém rozšířit.
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	město Horažďovice, Charita Horažďovice
Aktivita	4.1.2 Záměry obce Chanovice v oblasti sociálně integračního a dostupného bydlení
Charakteristika aktivity	Obec Chanovice koncem roku 2021 odkoupila areál fary v Chanovicích se záměrem: - z objektu fary udělat vnitřní přestavbou dispozice 2 byty 2 + kk, které budou sloužit dočasně potřebným lidem či jako startovací. - na zahradě fary postavit přízemní dům se 3 až 4 bezbariérovými byty pro seniory či zdravotně postižené spoluobčany, kteří již nezvládají bydlení v současném místě.

Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Obec Chanovice
Opatření 4.2	Podpora sociální práce v regionu
Odůvodnění opatření	V regionu působí někteří poskytovatelé sociálních služeb, kteří zde poskytují služby lidem, kteří se ocitli v sociálně nepříznivé situaci. Zachování a případný rozvoj těchto služeb snižuje riziko sociálního vyloučení občanů či naopak podporuje jejich (znovu) začlenění. Cílem opatření je zachovat pro občany ORP Horažďovice služby minimálně v dosavadním rozsahu.
Aktivita	4.2.1 Zachování stávajících sociálních služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů služeb
Charakteristika aktivity	Pro zajištění potřebné pomoci občanům v sociálně nepříznivých situacích je zapotřebí zajistit také poskytování zejména níže uvedených sociálních služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů služeb. Poptávku po službách je třeba pravidelně vyhodnocovat, neboť potřeby zajištění sociálních služeb se v čase vyvíjejí. Charita Horažďovice - pečovatelská služba, odborné sociální poradenství (Občanská poradna) Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb - raná péče Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy - sociální rehabilitace, krizová pomoc, terénní programy, SaS (Archa); podpora pěstounských rodin (Adite) Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. - raná péče Raná péče Kuk, z.ú. - raná péče Fokus Písek, z.ú. - sociální rehabilitace Sušice Tichý svět - odborné sociální poradenství, sociální rehabilitace, tlumočnické služby Charita Sušice - odlehčovací služby Poradna pro rodinu, manželství, mezilidské vztahy, psychosociální, pracovní-profesní oblast a osobnostní rozvoj, o.p.s. - odborné sociální poradenství Městský ústav sociálních služeb Klatovy – Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy - odborné sociální poradenství Diecézní charita Plzeň - krizová pomoc Domácí hospic sv. Markéty Strakonice - terénní odlehčovací služby, domácí hospicová péče Bílý kruh bezpečí, z.s. - odborné sociální poradenství Centrum Hájek, z.ú.

	-odlehčovací služby, denní stacionáře, SaS, sociální rehabilitace Anděl strážný, z.ú -tísňová péče Tyfloservis -sociální rehabilitace Člověk v Tísni -odborné sociální poradenství, terénní programy Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s. -odborné sociální poradenství, terénní programy Městská chatita Plzeň - Domov Sv. Zdislavy -azylový dům ProCit, z.s. -SaS Hospic Sv. Lazara -lůžková hospicová péče, ambulantní paliativní péče Motýl, z.s. -raná péče, sociálně terapeutické dílny Clementas Janovice -DZR, DZR
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Poskytovatelé sociálních služeb, PK
Opatření 4.3	Zvýšení informovanosti o sociálních službách a sociální práci v ORP
Odůvodnění opatření	V rámci KPSS vzniká webová sekce o sociální oblasti na Horažďovicku. Uživatelé zde najdou informace o sociálních službách, legislativě a sociálně nepříznivých situacích na jednom místě. Sekce tedy nabízí rychlý a jednoduchý přístup k potřebným informacím jak pro občany, tak pro zástupce obcí a další odbornou i širokou veřejnost. Je žádoucí odkaz na webový portál umístit na webové stránky obcí v ORP a tím více zpřístupnit webový portál občanům regionu.
Aktivita	4.3.1 Průběžná aktualizace informací na webových stránkách města Horažďovice
Charakteristika aktivity	Ačkoliv je webová sekce postavena tak, aby jednotlivé informace zastarávaly co nejméně, je potřeba některé její části udržovat aktuální – zejména elektronický přehled sociálních služeb a s tím související sekci „Mám problém“. Aktualnost informací by optimálně měli hlídat jednotliví poskytovatelé sociálních a doprovodných služeb a případné změny hlásit kontaktní osobě. Udržování aktuálních informací a jejich přenos a s tím související aktualizace webové sekce by také mohla být zajištěna v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1), eventuálně prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 – 2025

Realizátor, spolupracující subjekt	Poskytovatelé sociálních služeb, koordinátor v sociální oblasti, město Horažďovice, obce ORP, veřejnost
Aktivita	4.3.2 Informovanost o sociálních službách ve zpravodaji obce Horažďovice (Obzor)
Charakteristika aktivity	Město Horažďovice zajistí prostor pro pravidelné představení sociálních služeb ve zpravodaji obce. Informace budou tedy vycházet v měsíčním intervalu, podklady budou dodávány redakční radě do termínů uzávěrky dodání, které jsou s předstihem zveřejněny na webu města Horažďovice. Zajištění pravidelného informování občanů Horažďovic o sociálních službách, které jsou pro ně dostupné, by mohlo být součástí úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1). Případně bude možné informování zajistit prostřednictvím OSVZ MÚ Horažďovice.
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Město Horažďovice, Koordinátor v sociální oblasti, OSVZ MÚ Horažďovice, poskytovatelé sociálních služeb
Aktivita	4.3.3 Informovanost starostů obcí ORP o sociálních službách a sociální práci, zjišťování potřebnosti služeb
Charakteristika aktivity	Další cestou ke zvýšení informovanosti o sociálních službách a sociální práci v ORP je posílení informovanosti starostů. Pracovnice OSVZ budou pravidelně min. 1x ročně v rámci setkávání starostů pod DSO informovat o aktuální problematice a budou starostům předávat letáky o sociálních službách (případně v kooperaci s koordinátorem v sociální oblasti). Sociální pracovnice OSVZ budou také při pravidelném depistážním setkávání se starosty obcí ORP zjišťovat mj. potřebnost zajištění konkrétních služeb v jednotlivých obcích.
Termín realizace	2023 – 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Starostové obcí/DSO, OSVZ MÚ Horažďovice, poskytovatelé sociálních služeb, koordinátor v sociální oblasti
Opatření 4.4	Rozvoj spolupráce subjektů v sociální oblasti a rozvoj mezioborové spolupráce
Odůvodnění opatření	Komunitní plánování sociálních služeb ukazuje, že pro zajištění efektivní pomoci občanům v sociálně nepříznivých situacích je důležitá nejen dostatečná informovanost, ale i vzájemná spolupráce mezi subjekty v sociální oblasti. Neméně důležitou se pro zajištění efektivní pomoci ukazuje i vzájemná spolupráce sociálních pracovníků a dalších odborníků zejména ze zdravotnictví, školství a volného času. Pozitivní přínos např. ukázalo již během KPSS zrealizované mezioborové setkání pracovníků OSPOD, sociálních služeb zaměřujících se na práci s rodinou a zástupců škol.

Popis opatření	Je vhodné navázat na tuto zkušenost, a spolupráci v sociální oblasti i mezioborovou spolupráci cíleně rozvíjet a koordinovat dle potřeb občanů regionu. Navázání a prohloubení spolupráce napomůže např. šíření informací o sociálních službách, umožní zkvalitnění podpory občanům při řešení jejich nepříznivé situace (např. v oblasti integrace dětí se zdravotním postižením do škol) i zlepší předávání informací o potřebách v sociální oblasti v regionu, což přispěje k lepší koordinaci místní sítě služeb. Rozvoj spolupráce v sociální oblasti i mezioborové spolupráce by mohl být zajištěn v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1), eventuálně prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice či sociálních služeb.
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Poskytovatelé sociálních služeb, OSVZ MÚ Horažďovice, odborná veřejnost, koordinátor v sociální oblasti
Opatření 4.5	Podpora koordinace realizace KPSS – sledování, vyhodnocování a aktualizace realizace komunitního plánu
Odůvodnění opatření	Je důležité, aby na Horažďovicku byla podpořena realizace komunitního plánování. Během setkání kulatých stolů vznikl záměr vytvoření pozice "Koordinátor v sociální oblasti". Tato pozice by mohla být vytvořena ve spolupráci města Horažďovice a MAS Pošumaví v rámci zamýšleného projektu Operačního programu zaměstnanost plus a mohla by vzniknout od ledna 2023. Záměr vytvořit tuto pozici byl diskutován s vedením města Horažďovice, vedoucí sociálního odboru i se starosty některých obcí ORP v rámci setkání DSO.
Aktivita	4.5.1 Zajištění pozice koordinátora v sociální oblasti
Charakteristika aktivity	Koordinátor bude sledovat a vyhodnocovat naplňování naplánovaných opatření a aktivit KP a zajistí jeho pravidelnou aktualizaci prostřednictvím vypracování akčních plánů. Mohl by ale také zajišťovat realizaci některých opatření a aktivit tak, jak je navrženo u jednotlivých opatření výše a tím přispět k rozvoji sociální/komunitní práce v regionu.
Termín realizace	2023 - 2025
Realizátor, spolupracující subjekt	MAS, obce ORP Horažďovice, poskytovatelé sociálních služeb
Opatření 4.6	Podpora (terénní) paliativní péče/zajištění dostupnosti paliativní a hospicové péče pro celé ORP
Odůvodnění opatření	Paliativní péče je komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovaná péče poskytovaná pacientovi, který trpí nevléčitelnou chorobou v pokročilém nebo konečném stadiu.

	Cílem paliativní péče je zmírnit bolest a další tělesná a duševní strádání, zachovat pacientovu důstojnost a poskytnout podporu jeho blízkým. Hospicová péče je označením pro zdravotně-sociální péči o těžce nemocné a umírající pacienty, jejichž onemocnění není „léčitelné“ v běžném slova smyslu. Tato péče je dnes poskytována jak ve specializovaných zařízeních (hospice), tak i v domácím prostředí. V regionu není k dispozici paliatr. Paliativní péči svým pacientům (v evidenci praktického lékaře) poskytuje lékařka v ORP Sušice, nemá ovšem smlouvu s pojišťovnami. Na Horažďovicku poskytuje Charita Horažďovice domácí péči, která je poskytována dle indikace lékaře, časově 7 dní v týdnu 24 hodin denně, zpravidla ale v době od 7.00 do 15.30 hod. Jsou zaznamenávány problémy s pojišťovnami. Organizace také dlouhodobě spolupracuje s lékařkou, která se vzdělává v oblasti paliativní péče. Domácí hospic sv. Markéty Strakonice (JČ kraj) poskytuje mobilní hospicovou péči v dojezdu do 25 km po okolí Strakonice (po domluvě možno i dál), zasahuje tak část ORP.
Aktivita	4.6.1 Mapování potřebnosti a možností zajištění a rozvoje paliativní a hospicové péče v regionu
Charakteristika aktivity	Do budoucna je žádoucí podpořit rozvoj paliativní/hospicové péče v regionu tak, aby bylo bezpečně pokryto území celého ORP. Proto je zapotřebí důkladně zmapovat potřebnost této služby a možnosti spolupráce se stávajícím poskytovatelem. Je důležité v závislosti na míře potřebnosti služeb v budoucnu regionu zajistit dostupného paliatra a také finanční spoluúčast na zajištění hospicové této péče ze strany zdravotních pojišťoven. U poskytovatele mobilní hospicové péče je nezbytné ověřit možnosti přeshraniční spolupráce a případně možnost pokrytí celého ORP, případně hledat možnosti spolupráce s dalšími poskytovateli služeb či jiná řešení. Nezbytné mapování situace by mohlo být řešeno v rámci úvazku Koordinátora v sociální oblasti (viz. Opatření 4.5, aktivita 4.5.1), či alespoň základně realizováno prostřednictvím sociálních pracovníků OSVZ MÚ Horažďovice či sociálních služeb.
Termín realizace	2023-2025
Realizátor, spolupracující subjekt	Koordinátor v sociální oblasti, OSVZ MÚ Horažďovice, poskytovatelé soc. služeb, PK

5.4 Další zjištěné problémy regionu

Dalšími zjištěnými problémy regionu, které mají dopad na sociální oblast a kvalitu života občanů regionu a jejichž řešení není možné v rámci komunitního plánování sociálních služeb:

- v souvislosti s periferní polohou území v rámci Plzeňského kraje vylidňování některých menších a okrajových obcí regionu, nedostatek pracovních příležitostí, kdy v regionu chybí větší zaměstnavatelé, nedostatečná občanská vybavenost malých obcí, kdy v obcích chybí obchody a služby

- nedostatečná dopravní obslužnost některých menších a okrajových obcí regionu či jejich částí, která významně ovlivňuje dostupnost zaměstnání a služeb občanské vybavenosti
- nedostatek lékařů v regionu – v regionu chybí odborní lékaři (kardiolog, zubař, praktik spolupracující při hospicové péči), ale zejména také **z oboru psychiatrie** (momentálně není v ORP zajištěn dětský psychiatr), dále je potřebné posílit kapacity praktických lékařů (možnost přijímat nové pacienty). Obdobně je zjištěn též nedostatek psychologů a psychoterapeutů.
- nedostatek psychologů ve školách - aktuálně připadá v Plzeňském kraji na 1 úvazek psychologa cca 2160 žáků (v mezikrajském srovnání - v Hl.m. Praze je to 554 žáků), v ORP není žádný školní psycholog; situace je aktuálně řešena na systémové úrovni – do 3 let by měli být školní psychologové hrazeni přímo z rozpočtu ministerstva, do té doby se chystá možnost financování z EU fondů

5.5 Podněty k rozvoji služeb pro řešení na krajské úrovni

V průběhu realizace komunitního plánování sociálních služeb a přípravy KP byly zjištěny následující podněty, které je třeba řešit na krajské úrovni:

- ***Vytvoření plánu pravidel pro vstup do základní sítě služeb a nastavení dlouhodobých priorit Plzeňského kraje v rozvoji sociálních služeb do budoucna***

Neexistence dlouhodobého plánu Plzeňského kraje pro pravidla vstupu do základní sítě služeb a s tím související neznalost informací, pro jaké sociální služby bude síť otevřena v následujícím roce a v letech dalších, vč. skutečnosti, že pro některé služby je síť dlouhodobě uzavřena, významně limituje rozvoj sociálních služeb na daném území a značně ovlivňuje realizovatelnost komunitních plánů (napláňovaných opatření a aktivit). To vše snižuje významnost/důležitost místního procesu komunitního plánování sociálních služeb a jeho vnímání nejen poskytovateli, ale především obcemi a veřejností.

- ***Sjednocení pravidel pro financování sociálních služeb na krajské úrovni v ČR a otevření sítě služeb v Plzeňském kraji pro služby nadregionální či celostátní působnosti***

Financování sociálních služeb je v kompetenci jednotlivých krajů v ČR a při rozdělování finančních prostředků se poskytovatelé řídí pravidly jednotlivého kraje, ve kterém svými službami působí. Pravidla se značně mezi jednotlivými kraji liší, a to, ve snaze zajistit finanční prostředky pro fungování služby, způsobuje poskytovatelům s nadregionální či celostátní působností značné problémy. Z pohledu těchto poskytovatelů je financování jejich služeb nesystémové a nadmíru komplikované. Současně tím, že nejsou uvedeni v síti kraje, vnímají svou pozici jako oddělenou od ostatních služeb a mají pocit, že se s nimi v regionu příliš nepočítá.

- ***Plánování rozvoje terénních sociálních služeb s celokrajskou působností na krajské úrovni***

Rozvoj služeb, které jsou zaměřené na úzkou cílovou skupinu a poskytují terénně služby po celém Plzeňském kraji, jako např. raná péče je žádoucí řešit na krajské úrovni. Tyto služby mohou mít klienty ve všech SO ORP v kraji, ale vždy jen v malém počtu, pro dané ORP nebudou patřit mezi prioritní služby. Zároveň pro pracovníky daných služeb je personálně náročné účastnit se všech místních KPSS, která jsou často realizována ve stejnou dobu.

- ***Potřeba překlenutí finanční nejistoty/tvorby finanční rezervy pro začátek roku ze strany jednotlivých poskytovatelů (první 3 měsíce roku) -> vytvoření koncepce***

Tato situace vyplývá z charakteru financování sociálních služeb a jednoletého financování sociálních služeb. Z dlouhodobého hlediska by bylo žádoucí zavést víceleté financování, které by zajistilo stabilnější situaci jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb.

- ***Potřeba spolupráce krajů, větší ochota propojovat se při řešení problémů v sociální oblasti, ale i oblastech souvisejících, zejména řešení lékařské péče***

Region je silně navázaný na Strakonicko (Jihočeský kraj), historicky pod tento kraj i v poměrně nedávné době spadal. Bohužel v rámci KPSS opakovaně narážíme na komplikovanou spolupráci zejména v oblasti financování nezbytných sociálních služeb, které jsou občanům Horažďovicka dostupné a které využívají (Fokus Písek; Poradna pro rodinu, manželství, mezilidské vztahy, psychosociální, pracovní-profesní oblast a osobnostní rozvoj, o.p.s. Strakonice; Domácí hospic sv. Markéty Strakonice...). Pro zajištění dostupnosti a efektivity nezbytných (nejen sociálních) služeb by bylo žádoucí nastavit funkční mezikrajskou spolupráci dle potřeb zjištěných v regionu.

- ***Potřeba koncepční stálé podpory ORP v oblasti zajištění plynulých procesů komunitního plánování sociálních služeb a naplňování komunitního plánu, a to jak po odborné, tak po finanční stránce např. prostřednictvím místního koordinátora KPSS***

OSVZ MÚ Horažďovice nedisponuje dostatečnými kapacitami na zajištění koordinace a řízení procesů a jednotlivých opáření a aktivit KPSS (např. pro zjišťování informací o službách, které nově působí na území ORP, pro organizaci oborových a mezioborových setkání v rámci pracovních skupin, pro kontrolu plnění a vyhodnocování opatření komunitního plánu aj.). Aktuálně je nyní rozjednána možnost podpory realizace KPSS prostřednictvím výzev MAS z OPZ+ v rámci strategie SCLLD 2021+ (viz výše v plánu – zajištění pozice koordinátor v sociální oblasti od ledna 2023), jedná se však o ojedinělou příležitost. Efektivním řešením (a nejen pro ORP Horažďovice) by byla systematická koncepční podpora prostřednictvím zajištění pozice místního koordinátora KPSS, iniciovaná krajem.

V posledních měsících realizace projektu plánování sociálních služeb propukl válečný konflikt na Ukrajině a v souvislosti s tím se objevily další výzvy a potenciální potřeby (nejen v oblasti integrace přicházejících uprchlíků), jejichž další vývoj není možné v současné době detailně předvídat.

S příchodem uprchlíků do České republiky (včetně ORP Horažďovice), lze očekávat nárůst potřeb a problémů v sociální oblasti, na které bude potřeba pružně reagovat například navyšováním kapacit sociálních služeb, ale i dalších souvisejících oblastí, jako je bydlení, školství, zdravotní péče, zaměstnanost apod.

V kontextu této situace, stejně tak i v kontextu další možné vlny pandemie COVID-19, se mohou proměnit demografické ukazatele populace, očekává se nárůst inflace, nastává energetická krize s vysokým růstem cen, která může vést k celkovému navýšení chudoby.

6. Naplňování plánu a jeho kontrola

Realizace komunitního plánu bude probíhat průběžně dle termínů uvedených u jednotlivých aktivit a opatření. Za uskutečnění aktivit jsou zodpovědné organizace uvedené v textu u jednotlivých aktivit.

Naplňování komunitního plánu a jeho kontrolu bude mít na starosti v optimálním případě Koordinátor v sociální oblasti, který bude v regionu působit. V závislosti na jeho kapacitě budou nadále probíhat setkání pracovních skupin či setkání k jednotlivým tématům tak, jak je uvedeno v KP, minimálně však 1x ročně. Setkání pracovních skupin a řídí skupiny bude svolávat ve spolupráci s vedoucí OSVZ MÚ Horažďovice a ze setkání vypracuje zápis.

Průběh naplňování komunitního plánu tedy bude projednán na každoročním společném setkání pracovních skupin, které se uskuteční na jaře. Na setkání budou projednány také nově vzniklé potřeby v sociální oblasti a případné aktivity či opatření reagující na tyto potřeby – vzniknou tak návrhy Akčních plánů rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku vždy pro příslušný rok. Na setkání budou také diskutovány potřeby rozvoje sociálních služeb pro aktualizaci plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji. Setkání se uskuteční za účasti pracovníků Krajského úřadu Plzeňského kraje. Ze setkání bude zpracován zápis.

Řídící skupina se bude také setkávat jednou ročně po společném setkání pracovních skupin. Cílem setkání bude projednání realizace komunitního plánu a projednání a schválení případných nově stanovených aktivit/opatření reagujících na nově vzniklé potřeby v sociální oblasti. Ze setkání bude zpracován výstup – Akční plán rozvoje sociálních služeb na Horažďovicku, který bude poté předložen k projednání Radě města.

V době realizace komunitního plánu bude město Horažďovice do roku 2025 aktualizovat informace o komunitním plánování ve příslušné webové sekci (Sociální služby). Aktualizaci bude mít na starosti Koordinátor v sociální oblasti.

V případě, že se pozici Koordinátora v sociální oblasti nepodaří zajistit, bude nezbytné kroky při kontrole naplňování komunitního plánu zajišťovat město Horažďovice prostřednictvím OSVZ.

Nejpozději v roce 2025 bude zahájena aktualizace komunitního plánu.